

2. března 1912
zemřel v Divákách
VILÉM MRŠTÍK,
český spisovatel

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIII.

THURSDAY, MARCH 1, 1990

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

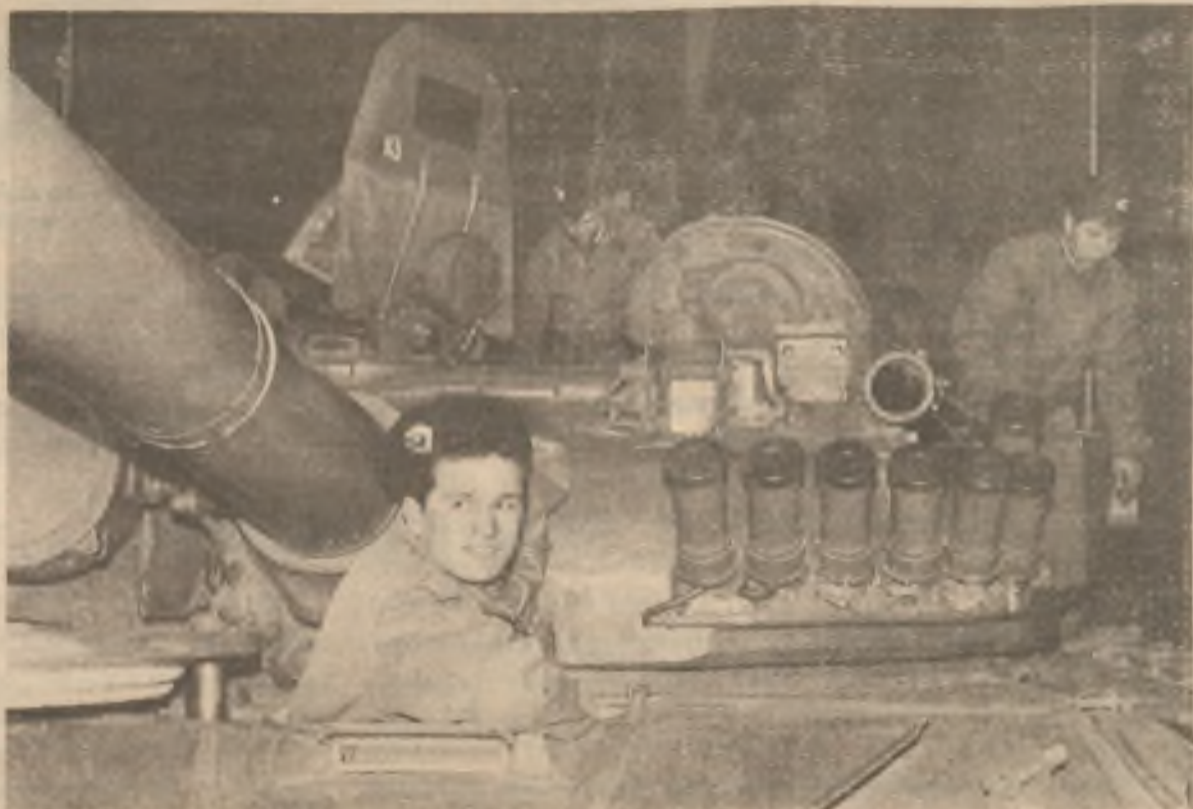
ČTVRTEK 1. BŘEZNA 1990 · Čís. 15

Stanislav Berton

OHLAS PÍSNÍ ČESKORUSKÝCH

Libej mě, Ivánku, vím, co jsi zakusil,
aby můj bratříček svobodně zase žil.
Lásku jsem dala ti od srdce, od srdce,
v náruči svíráš mě hrubě, tak divoce.
Dej pozor, Ivánku, proč měníš podobu?
Jak obr nemačkej křehoučkou nádobu.
Na koho spolehneš, až síla dojde ti,
Ivánku, procitni, cítíš chlad objetí?
Láska má uvadla jako květ bez vody,
hrozím se, Ivánku, právě tvé podoby.
Láska ni věrnost, ty nejsou ke koupí,
ten, kdo to nechápe, přátelství prohloupí.
Proč váháš, Ivánku, osedlej koníčka,
v daleku čeká tě ztrápená matička.
Matička ztrápená vojáčka uvítá,
chopí se opratí, dá flintu do žíta.
Rozluč se, Ivánku, chladná jsem jak z
ledu,

na cestu loučení ráda tě vyvedu.
Pospíchej, Ivánku, čas na nic nečeká,
ohlédni za sebe, nenajdeš člověka,
nenajdeš milenku, sotva si vzpomene
na svého Ivánka. Srdce měl z kamene.

Tankový voják, jak ho navštívili západní žurnalisté na sovětské základně v Milovicích, v Československu. Sovětská armáda má hned začít s postupným stahováním vojska z Československa

Z událostí v Československu

Ve dnech 2. a 3. března se bude konat v pražském Paláci kultury všesvazový sjezd, který bude také sjezdem všeodborovým a oficiálně ukončí činnost Revolučního odborového hnutí. Na tiskové besedě svolané Koordináčním odborovým centrem a přípravnou komisí všesvazového sjezdu se hovořilo o náplni sjezdového jednání - Sjezd nebude ustavujícím sjezdem nových nezávislých a demokratických odborů. Ty podle tiskových zpráv vznikly zdola volbami v závodech a na svazových sjezdech. Na sjezdu má vzniknout pouze střešová organizace "Československá konfederace odborových svazů", do které budou delegováni zástupci odborových organizací. Sjezd tedy nebude nikoho volit. Tato vrcholná organizace bude mít funkci koordináční, zastupitelskou a reprezentační a také funkci provozovatele společných revizních činností.

***

V Praze jsou již první dobrovolníci z Kanady, kteří budou na školách vyučovat angličtinu. Akci zorganizoval Kanad'an českého

Pokračování na str. 4

Je Casolová nevinná?

El Salvador volá: Řekněte pravdu!

Reed Irvine a Joseph C. Goulden

V březnu 1982, kdy 1.5 milionu salvadorských občanů proudilo k volebním urnám v prvních volbách té země za posledních 50 let, američtí reportéři byli ohromeni, když jim voliči hrozili pěstmi a křičeli "Řekněte pravdu, řekněte pravdu!"

To byl výkřik srdce od té doby, avšak výkřik, na který reportéři v El Salvádoru důsledně nebrali ohled. Stateční Salváďorané, kteří po desetiletí usilovali o to, aby jejich země nepropadla komunismu, jsou stále obětmi reportérství, které se kloní na stranu teroristů.

Diskutovali jsme o tom nedávno s Douglasem Mine, který reportuje o El Salvádoru pro Associated Press. Mine řekl, že se věci za posledních 10 let změnilly. Rekl: "Prošli jsme dvěma administracemi Ronalda Reagana. Většina mladých žurnalistů, kteří sem přijdou ani

Pokračování na str. 5

'Mírová dividenda' je iluzorní - utrácení, ne obrana je viníkem

M. Stanton Evans

Zveřejnění federálního rozpočtu asi v této době každého roku je vždycky příležitostí k stranickým sporům o politice vlády ve věcech zdanění a vydávání neboli 'utrácení' peněz. Tomu se nedá uniknout, ale příliš to nepomáhá, protože předpovědi rozpočtu jsou z velké většiny pouhé dohady. Závisí na ekonomických předpokladech, které mohou ale nemusí být přesné, a jsou často na míle vzdálené od zamýšlených cílů. V minulém desetiletí oficiální odhady toho, co utratíme na tu či onu funkci vlády, byly tolikrát nesprávné, kolikrát byly správné.

Co nám rozpočtové číslice mohou s jakousi jistotou říci je však pouze to, co se již stalo v minulosti, a tak dávají alespoň nějaké ukazatele cesty pro budoucnost. V tomto ohledu je běžný dokument obzvláště užitečný, protože obsahuje konečná data z Reaganových let ve Washingtonu a poskytuje rozpočtové změny způsobené t.zv.

Pokračování na straně 2

Politika vůči Číně staví Bushe do špatného světla

David Broder

V současné době se veřejnost zrovna nezajímá o americko-čínské vztahy. Když prezident Bush ohlásil na tiskové konferenci v den Lincolnových narozenin, že byl znepokojen zprávami, že bejingské autority postavily nové překážky do cesty studentům doufajícím jít na studium do Spojených států, Washington Post se ani nenamáhalo o tom podat zprávu.

Ale tohle je problém, který sám neodejde. Co se děje v národě jednoho biliónu lidí je přesprávně důležité, než aby to mohlo být po delší dobu ignorováno. A George Bush učinil čínskou politiku domácí politickou otázkou, když se mu podařilo sehnat dostatek republikánských senátorů v lednu, kteří mu pomohli při hlasování

Pokračování na str. 3

Zprávy

ZE SVĚTA

MOSKVA - Sovětský svaz

V neděli 25. února demonstrovalo v Moskvě kolem 100.000 lidí žádajících konec komunismu, urychlení ekonomických reforem a větší demokracii. Shromáždění se konalo pod záštitou volné konfederace moskevských politických klubů, která tak chtěla vzbudit zájem o oblastní volby, které se budou konat 4. března. Podobná shromáždění se konala v dalších nejméně 20 městech. Sovětské autority povolily konání této demonstrace, ale po tři dny předtím vydávaly ostrá varování proti vzniku násilností ze strany protestujících. V záloze také byly připraveny jednotky ministerstva vnitra, oddíly milice, sbory policejních kadetů a další sbory pro kontrolu davových shromáždění. Demonstrace však proběhly naprosto klidně. Dav se postavil za

návrhy vyslovené radikálním historikem a poslancem v sovětském parlamentu Jurim Afanasjevem, který žádal, aby bylo zrušeno propojení vlády s komunistickou stranou, aby sdělovací prostředky přestaly být pod kontrolou komunistické strany, aby sovětský prezident byl volen přímou volbou, aby byla sepsána nová ústava, aby každá sovětská republika měla právo na nezávislost a aby státní majetek byl předán pracujícím a půda dána k dispozici zemědělcům.

***

O politice rozhodující kolegium sovětského ministerstva zahraničí vyloučilo možnost, aby sjednocené Německo bylo členem Severoatlantického obranného paktu NATO, protože by to mohlo vést k nepřipustnému porušení vojensko-strategické rovnováhy. Prohlášení přinesla úřední tisková kancelář TASS.

LIPSKO - Východní Německo

Východoněmečtí sociální demokraté zvolili čestným předsedou své strany bývalého západoněmeckého kancléře Willy Brandta, který spolu s dalšími vysoce postavenými západoně-

Děti dostávají kopek novin Violety Chamorro, La Prensa. Budou je prodávat v Managui. Titulek oznamuje její vítězství

meckými sociálními demokraty se zúčastnil prvního národního sjezdu sesterské stranické organizace ve Východním Německu.

Mírová dividenda...

'Reaganovou revolucí'.

Hlavní z těchto změn bylo, jak se tvrdí, vybudování masivní obrany, které je nyní předmětem výsměchu. Mezi jinými důsledky Reaganův důraz na vojenské zásoby prý okradl domácí programy o fondy, které potřebovaly; tvrdí se, že toto je hlavně zodpovědné za vzrůst federálního deficitu. Tyto dohady tvoří základ pro nynější diskusi o 'mírové dividendě', která se dá získat zredukováním výdajů na Pentagon.

Zkoumání konečných rozpočtových čísel a údajů Reaganova období však nepotvrzuje tento všeobecný názor na válečné výdaje. Tabulka vyňatá z rozpočtového dokumentu, ukazuje tendenci výdajů Pentagonu v procentech federálních výloh během Reaganových let jakož i za předchozích administrací tří minulých desetiletí. (Vybraná data předreaganových let jsou ta, při kterých nová administrace převzala úřad.) Tato čísla mluví sama za sebe a jsou snadno srozumitelná. Ukazují, že výdaje na obranu vzrostly za Reagana pouze okrajově jako procenta rozpočtu ze situace odkázané Jimmy Carterem. V Carterových letech se vojenské výdaje snížily na trochu méně než čtvrtinu všech federálních výdajů. Za Reagana byly zvýšeny na trochu více než čtvrtinu všech výdajů; nejvyšší byly v roce 1987 a skončily na 26.6 procenta v roce 1989. Bylo to skutečné zvýšení, ale je těžké říci, že to byl masivní přesun v národních prioritách, jak obvykle naznačují komentáře o tomto předmětu. V obou případech ostatní výlohy (mimo těch na obranu) spotřebovaly asi tři čtvrtiny rozpočtu a obrana absorbovala zbytek. (Reagan, měl bychom dodat, navrhoval mnohem větší zvýšení na obranu, ale ta se neuskutečnila). Vzhledem k publicitě, které se dostalo Reaganově zvýšení je nejvíce nápadné to, jak málo se tyto proporce změnilly od jedné administrace k druhé.

Když se však podíváme na historická data, dostaneme úplně jinou představu. Na mnoho let, počínaje uprostřed let šedesátých, se stala velká změna v rozpočtových prioritách - pryč od obrany a směrem k výdajům na domácí 'blaho'.

Když přišel do Bílého domu John F. Kennedy v roce 1961, utráceli jsme na obranu přes polovinu rozpočtu oproti 30 procentům na 'human resource' t.j. programy pro domácí blaho. S příchodem 'Great Society' (Veliké společnosti) se to všechno začalo měnit a postupně se seřezával příděl rozpočtu na obranu.

Okolo poloviny let 70tých byl Pentagon zredukován na čtvrtinu federálních výdajů, zatímco výdaje na domácí blaho spotřebovaly polovinu všech peněz vydaných strýčkem Samem. Reaganova léta neudělala nic, co by změnilo toto základní seskupení; podařilo se přidat pouhých pár bodů k výdajům na Pentagon. Na svém vrcholu přidělil t.zv. 'Reaganův build up' menší podíl federálních výdajů nežli tomu bylo v roce, kdy Gerald Ford se stal prezidentem.

A co víc - i tento malý přesun byl v nedávných letech snížen. Podíl rozpočtu na obranu se snížil i v roce 1988 i 1989 a odhaduje se na 24.8 procenta v tomto roce. Bushova administrace předpovídá, že klesne na 21.6 procenta v roce 1995 - dokonce dříve než nadšenci pro 'mírové dividendy' prosadí svou vůli v kongresu. Jestliže toto poslední procento bude přibližně správné, bude nižší než nejnižší procento Carterovy éry.

Z toho všeho vysvítá několik důsledků. Jedním z nich je to, že 'Great Society' zaznamenala základní změnu v sestavování rozpočtu; nahnula naše priority pryč od obrany a směrem k domácímu prospěchu. Přese všechno, co se říká, Reagan nebyl schopen tento trend obrátit. Další je, že když obrana spotřebuje pouze jednu čtvrtinu rozpočtu, nemůže být hlavním 'pachatelem' v melodramatu deficitu. Ta role musí připadnout místo toho na obrovské permanentní zvyšování 'domácích výdajů' či utrácení.

Dalším důsledkem je to, že politikové, kteří lákají lidi 'mírovou dividendou' prodávají falešné zboží. Daleka toho, že by monstrosní obranná instituce vytlačila domácí programy a zvýšila federální výdaje mimo kontrolu, dlouhodobá data prozrazují situaci právě opačnou. Obnovené pokusy převádět fondy na programy domácího prospěchu jakkoliv jinak záslužné, zintenzivní pouze tytéž trendy, které nás dostaly do insolvence - neschopnosti platit.

Czechoslovak Daily Herald

Established 1891 *The Denní Hlasatel*

6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
Tel.: (708) 749-1891 and 749-1898
Second class postage paid at Berwyn, Ill.

Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (Ceny předplatného):

		KANADA: in U.S. dollars	
		DAILY	
DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	SUNDAYS ONLY (nedělní pouze)	and SUNDAYS (Denní a nedělní)	SUNDAY ONLY (nedělní pouze)
3 months 22.00 dol.	12.00 dol.	3 months 28.00 dol.	14.00
6 months 40.00 dol.	22.00 dol.	6 months 50.00 dol.	25.00
12 months 78.00 dol.	40.00 dol.	12 months 95.00 dol.	45.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme dva dolary.

OVERSEAS:
in U.S. dollars

3 months	32.00	18.00
6 months	60.00	30.00
12 months	115.00	58.00

Defense Spending As a Per Cent of Federal Outlays—1961-1989

1961	50.8	1983	26.0
1964	46.2	1984	26.7
1969	44.9	1985	26.7
1974	29.5	1986	27.6
1977	23.8	1987	28.1
1981	23.2	1988	27.3
1982	24.9	1989	26.6

Source: Office of Management and Budget.

MANAGUA - Nikaragua

V nedělních volbách zvítězila prezidentská kandidátka Violeta Chamorrová a to nepředvídanou většinou hlasů. Sandinisté v čele s prezidentem Danielem Ortegou utrpěli značnou porážku. Průběh voleb byl podle hlášení mezinárodních pozorovatelů klidný a hladký. Prezident Bush již naznačil, že Spojené státy poskytnou pomoc Nikaragui, ale ještě přímo nevyzval k rozpuštění contras.

MNICHOV - Západní Německo

Šéf východoněmecké výzvědné služby, který je již ve výslužbě, Markus Wolf, našel útočiště v Sovětském svazu, aby tak zachránil svému možnému zatčení doma v důsledku zapletení do skandálu s vývozem zbraní. Stejně již po řadu let žil v Sovětském svazu. Věří se, že Wolf má úzké styky se sovětskou KGB.

SOFIE - Bulharsko

Více než 150.000 lidí se podílelo na masovém shromáždění v neděli 25. února v hlavním bulharském městě, aby vyjádřili nespokojenost s komunistickým vedením státu. Účastníci žádali voláním odstranění komunistické strany a zřízení demokracie. K této protikomunistické demonstraci došlo navzdory ústupkům učiněným Nejvyšší radou. Komunistická strana má vládu plně pod kontrolou a přes určité reformy odolává sjednání kompromisu s opozičními silami.

TOKIO - Japonsko

Japonský ministerský předseda Toshiki Kaifu oznámil, že se setká s prezidentem Bushem začátkem měsíce. Prezident Bush telefonoval Kaifovi brzo po vítězství vládnoucí liberálně-demokratické strany v nedávných volbách a navrhl dvoudenní rozhovory, které by se měly konat 2. a 3. března v Palm Springs. Hlavním bodem jednání by zřejmě byla řada otázek a problémů, jejich řešení by mělo snížit americký zahraničně-obchodní schodek s Japonskem, který v polovině osmdesátých let činil asi 50 miliard dolarů.

JERUZALÉM - Izrael

Americké židovské společenství, které se značně silně staví za Izrael, nyní ale ústy svého předsedy Seymoura Reicha se postavilo za požadavek vyslovený státním tajemníkem Jamesem A. Bakerem III., aby se Izrael co nejrychleji rozhodl, jaká bude jeho další politika v otázce míru na Středním východě. Reich řekl novinářům v Jeruzalémě, že podle něho Baker si zaslouží, aby izraelská vláda brzo učinila své rozhodnutí. Izraelský ministerský předseda Izák Šamir je nyní pod zvyšujícím se nátlakem nejen ze zahraničí, ale i ze strany amerických židů a pod domácím tla-

kem, aby se započalo s rozhovory s Palestinci o plánu provést volby v okupovaných územích Gaza Strip a West Bank. Strana práce odhlasovala před týdnem dát Šamirovi ultimatum do 7. března; do té doby musí provést kompromisy, aby bylo zahájeno palestinsko-izraelské vyjednávání, jinak že strana přivede k pádu vládní koalici. Na druhé straně pravcoví členové Šamirovy Likud strany věří, že ústupky by ohrozily bezpečnost Izraele a naznačili, že by odešli ze strany. Dokonce již vytvořili separátní, protišamirovskou frakci uvnitř strany.

Zprávy AMERICKÉ

CAMP DAVID, Md. - Spojené státy

Po dvou dnech neformálních rozhovorů prezident Bush i západoněmecký kancléř Helmut Kohl oba státníci opět vyslovili shodný názor, že sjednocené Německo by mělo zůstat plnoprávným členem NATO a že takové Německo nemůže být neutrálním státem ve Střední Evropě. Oba čelní představitelé také se postavili za rámec připravovaných jednání o sjednocení Německa zvaný 'dva a čtyři' - jednání by se zúčastnila obě Německa a čtyři velmoci s poválečnou zákonnou autoritou měnit německé hranice: Spojené státy, Sovětský svaz, Británie a Francie. Prezident Bush trval na tom, že Spojené státy by měly ponechat americká vojska v Evropě tak dlouho, pokud vojáci tam budou vítáni, a uvedl, že nepřítelem je nepředvídanost, nestabilita. Kohl zase v odpovědi na dotaz novinářů zdůraznil, že Německo nemá zájem mít vlastní atomové zbraně. Snažil se také znovuujistit Evropany, že sjednocené Německo bude připoutáno k západu a nebude se pokoušet zvětšit své území a že nikdo nechce spojovat otázku národního sjednocení se změnami existujících hranic. Narážel tím specificky na obavy Poláků, že sjednocené Německo by znovu mohlo chtít území, které je nyní částí Polska. Dodal však, že otázka hranic bude definitivně vyřešena, až bude svobodně zvolena celoněmecká vláda. Prezident Bush při té příležitosti opakoval, že Spojené státy budou trvat na neporušitelnosti hranic po druhé světové válce.

***

Spojené státy si přejí, aby Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, známá také pod názvem Helsinky II., se stala fórem pro podepsání dohody o konvenčních ozbrojených silách mezi Amerikou a Sovětským svazem. První Helsinská dohoda obsahuje zmínku o neporušitelnosti poválečných hranic.

Politika vůči Číně...

podržet jeho vetování zákonodárského návrhu, který by poskytl možnost zůstat delší dobu ve Spojených státech 40 tisícům čínských studentů obávajících se o svůj osud zásahem režimu, který rozdrtil studentské demonstrace na Tiananmenském náměstí v červnu minulého roku.

Bush prohlásil, že jeho rozhodnutí postarat se o postavení studentů administrativní akcí, spíše než zákonodárnou, zastaví Číňany před zavřením dveří i u jiných výměn. Šířeji řečeno - obhajoval toto své nepopulární rozhodnutí spolu s vysláním dvou misí na vysoké úrovni do Bejingu minulý rok na podkladě toho, že on, Bush, byl americkým diplomatem v Číně v sedmdesátých letech a že by o jeho rozhodnutí nemělo být pochybováno.

Bohužel ale až dodnes Číňané poskytují více munice Bushovým kritikům než samotnému Bushovi. Ačkoliv v Bejingu bylo zrušeno stanné právo, v zatýkáních se pokračuje, pokojné demonstrace jsou nadále zakazovány, novináři jsou omezováni ve své práci a rozhlasové vysílání Hlasu Ameriky je nadále rušeno. Nové směrnice vyžadující, aby studenti pracovali po pět let před podáním žádosti, aby mohli studovat v cizině, jsou tak ochromující, že i Bush je nazval 'protiproduktivními'.

Jak zneklidnění republikáni smýšlejí o Bushově politice vyhledávání přátelských styků se současnými čínskými vůdci se projevilo 7. února, když náměstek státního tajemníka Lawrence Eagleburger se pokoušel bránit tuto politiku před senátním výborem pro zahraniční záležitosti. Eagleburger doprovázel poradce Bílého domu pro otázky národní bezpečnosti Brenta Scowcrofta na jeho cestě v červenci a v prosinci minulého roku do Bejingu. Republikánský senátor z Aljašky Frank Murkowski ho přímo prosil, aby si vzal 'kousek papíru a napsal jeden odstavec', který by mohl použít při ospravedlňování vládní politiky před rozhněvanými čínskými studenty. "Neměli by Číňané dělat usmiřovací gesta vůči nám?", ptal se. "Nepotřebují oni nás víc, než my je?"

Odborníci na zahraniční politiku v místnosti, kde se slyšení konalo, se pochechtávali tomu, co považovali za naivitu v otázkách Murkowského. Ale já si myslím, že to jsou přesně otázky, které se stanou středem domácí politické debaty, budou-li čínští vůdčové pokračovat ve stavění Bushe do špatného světla.

Díky mistrným dotazům tří demokratických členů výboru - senátorů Josepha Bidena (Del.), Paula Sarbanese (Md.) a Johna Kerryho (Mass.) - Eagleburger musel jít ven s domněnkami, na nichž je postavena politika vládní správy.

Rekl, že přístup k Číně se liší od přístupu k východní Evropě, kde jsme poskytovali mravní podporu a asistenci prodemokratickým silám, jako Solidaritě, jako výzvu komunistickým režimům. V Číně nesázíme na demonstranty na ulicích, zřejmě proto, že pochybujeme, že dělníci a studenti mají opravdu masovou podporu venkovského obyvatelstva. Místo toho sázíme na živly v současném vedení, které, jak doufáme, budou jednoho dne sledovat politiku ekonomických reform. Jinými slovy řečeno: sázíme na to, že budeme schopni ovlivnit vnitřní boj o moc, boj o to, kdo bude nástupcem stárnoucího Denga Xiaopinga, na podkladě uvažování, jak to vyjádřil Eagleburger, že 'proces změn v Číně byl až doposud veden se shora.' To dává smysl mnoha expertům z minulých demokratických i republikánských administrací, s nimiž jsem mluvil. Ale je v tom ohromné riziko. Eagleburger doznal, že máme "omezený" vliv na boje o moc uvnitř bejingské hierarchie. Jiní - jako bývalý čínský vyslanec v Číně Winston Lord - argumentují, že rozmařile vlastně plýtváme jakýmkoli vlivem, který bychom mohli mít. Jasně nezískáváme od studentů žádajících demokracii, kteří představují budoucnost Číny, jak řekl Winston Lord, a "nemyslím, že posilujeme reformisty (v současném vedení) naznačováním, že čínští představitelé mohou pokračovat v útisku lidu aniž by za to zaplatili nějakou cenu" ve vztahu Číny ke Spojeným státům.

Eagleburger trval na tom, že taková politika též znamená, že křemelští činitelé nebo jiní vládcové by si neměli myslet, že budeme podobně vůči nim tolerantní, když pošlou tanky proti svému vlatnímu lidu, tak jako jsme byli vůči Číňanům. A to je trochu moc, než aby to většina lidí spolkla. Sarbanese takové vyjádření nazval schizofrenickým. Kerry prohlásil, že v naší východoevropské a čínské politice jde o dvojí měřítko. Eagleburger protestoval, ale to je přesně ono. Když jsem ho slyšel, jak s problémem vysvětlení zápasí, pochybuji, že by někdo mohl vysvětlit americkému lidu, proč jsme oslavovali demonstranty v Gdaňsku, Drážďanech, v Praze a v Bukurešti, ale rozhodli se pronést přípitek vládcům, kteří rozdrtili studenty v Bejingu.

(Washington Post Writers Group, 1990) - Přel. Ved.

původu John Hlásek, kterého jako desetiletého vzali s sebou do ciziny jeho rodiče. Už asi v polovině ledna měl 650 nabídek, jak píše v článku Radka Kvačková ze Svobodného slova ze 17. února 1990. Podle vyjádření Martina Kouřila z mezinárodního oddělení Studentské stavovské unie fakulty a jiné školy rozhodnou, jak budou lektoři u nich působit a jak budou placeni a kde budou bydlet. Za nejlepší řešení považuje, když tito dobrovolníci budou přijati jako stážisté na postgraduální studium, protože pak budou automaticky pojištěni, budou mít bezplatnou lékařskou péči, budou moci bydlet třeba na koleji, stravovat se v menze a dostávat asi 1200 korun měsíčně. Jedním z dobrovolníků, který již do Prahy přijel, je Jan Hynek, který odejel do Kanady až v roce 1976. V Praze a Bratislavě je tedy prvních 12 dobrovolníků.

***

Na tiskové konferenci pořádané představiteli Komise československé vlády pro analýzu historických událostí let 1967 až 1970 byli přítomní informováni, že 'Dokumenty o pozvání interventů v srpnu 1968 existují a jsou mimo naše území; budeme však žádat o jejich vydání.' Práce této komise má podle novinové zprávy aktuální význam právě teď, kdy se jedná o odchodu sovětských vojsk z území republiky. Komise již vyslechla některé představitelů tehdejšího politického života, na příklad O. Černíka nebo J. Špačka, kteří podali cenná svědectví. Sovětská strana dala členům komise příslib, že budou moci prostudovat v Sovětském svazu materiály, které nepodléhají nejvyššímu stupni utajení.

***

Papež Jan Pavel II. jmenoval sídelním biskupem v Brně dp. Vojtěcha Cikrleho. Nový biskup se narodil v srpnu 1946 v Brně. Učil se původně slévačem ve Šmeralových závodech a později ve Znojovce. Dálkově studoval na SVVŠ pro pracující, poté na VÚT v Brně, ale studium nedokončil. V roce 1971 pracoval jako dělník na stavbě dálnice Praha-Brno. Pak vstoupil do semináře Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty v Litoměřicích a v roce 1976 byl vysvěcen na kněze. Pracoval postupně jako kaplan, pak jako farář a je rektorem litoměřického semináře. Na Moravě se již také připravují na návštěvu papeže, který má zavítat na Velehrad v neděli 22. dubna a sloužit dopoledne polní mši svatou. Předseda Okresního národního výboru v Uherském Hradišti O. Jančár je přesvědčen, že veřejné orgány, podniky a obyvatelé okresu pomohou při zabezpečování dopravy, ubytování a stravování a při celkovém zpříjemnění pobytu československých a zahraničních poutníků. Na Velehradě vzniká urychleně prostranství potřebné pro přijetí poutníků.

***

V neděli 18. února 1990 byla na shromáždění téměř 5.000 politických vězňů z let 1948 až 1989 založena Konfederace politických vězňů Československa, která je pokračováním organizace K 231, jež byla zrušena po srpnu 1968. Posláním Konfederace je konečně napravit staré i novější křivdy a současně usilovat o zachování

svobody a demokracie v zemi. Jedním z požadavků je rehabilitace všech politických vězňů zrušením rozsudků a dále i rehabilitace společenská. Žádá se i o náležitou úpravu důchodů, neboť součástí trestu byla i konfiskace majetku a vysoký trest peněžité. Podle odhadu Konfederace činí tato hodnota průměrně 30.000 korun na jednoho postiženého, jichž bylo v letech 1948 až 1954 přes 100.000.

***

V sobotu 17. února se konalo u sochy sv. Václava v Praze druhé Svatováclavské zpívání. Vystupovala rocková skupina dr. Max a její folkoví hosté. Zpívání bylo věnováno také všem obětem represí minulého režimu.

***

Cesta československého prezidenta Václava Havla do Spojených států byla spojena s návštěvou Islandu a Kanady. Na mezinárodním letišti Keflavik v Islandu přivítala V. Havla a členy jeho doprovodu islandská prezidentka V. Finnbogadottirová a premiér S. Hermansson. S oběma V. Havel později jednal. Na tiskové konferenci prohlásil, že jeho návštěva Islandu má hlubší motivy než jen shlédnutí své divadelní hry, na kterou byl pozván ještě jako disident. V jeho doprovodu byli: ministr financí V. Klaus, ministr zahraničního obchodu A. Barčák a ministerský předseda M. Čalfa, který jednal s islandskými představiteli především o rozšíření vzájemného obchodování. Z Islandu odletěl prezident Havel do Ottawy v Kanadě, kde i s chotí Olgou byl přivítán generálním guvernérem Kanady R. J. Hnatyshnem, ministrem národních příjmů O. J. Jelínkem, starostou města J. Durrellem a dalšími oficiálními osobnostmi. Členové prezidentova doprovodu zahájili pak dvoustranné jednání se svými kanadskými partnery. Prezident V. Havel poskytl interview hlavní kanadské televizní stanici CBC a setkal se s bývalým premiérem Pierrem Trudeauem, vůdcem opozice Hergem Grayem a vedoucí Nové demokratické strany Audrey McLaughlinovou. Pak se sešel s kanadskými Čechy a Slováky, kteří v počtu asi jednoho tisíce zaplnili celý sál na předměstí v Nepeanu a připravili mu nadšené ovace. Prezident je seznámil s posledními novinkami z Československa a odpovídal i na jiné otázky. Ekonomická delegace, k níž se připojil místopředseda vlády Vladimír Dlouhý, se setkala s významnými kanadskými obchodníky a podnikateli, kteří mimo jiné zastupovali i nedávno založenou Společnost pro rozvoj střední Evropy. Z Ottawy odletěl prezident se svojí delegací do Toronta. Šlo o návštěvu pracovní. Premiér provincie Ontaria David Peterson uspořádal pro V. Havla slavnostní oběd. Kanadští hostitelé pro Havlovu manželku připravili zájezd na Niagarské vodopády. V. Havel po přeletu do Toronta navštívil katedrálu Proměny Páně, která je sídlem slovenského římskokatolického biskupství sv. Cyrila a Metoděje v Kanadě. Při této příležitosti předal generální tajemník Světového kongresu Slováků Dušan Tóth československému prezidentovi zlatou medaili, národní cenu kongresu udělovanou za zásluhy o rozkvet slovenského národa. Ministr financí V. Klaus spolu s ministrem zahraničního obchodu A. Barčákem se v Torontu sešli s předními finančními činiteli a průmyslníky, kdežto předseda vlády M. Čalfa spolu s místopředsedou V. Dlouhým jednali zase s kanadskými obchodníky v Montrealu.

Prosba k našim čtenářům!

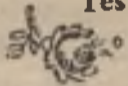
Prosíme naše čtenáře, kteří v poslední době zaslali předplatné a dosud nemají změnu data, aby laskavě prominuli. Na vánoce byl velký nával práce, přišla i nemoc a je nás málo, takže po večerech a nedělích doháníme zameškanou práci. Vracený a proplacený šek z banky je potvrzením, že předplatné je zaplacené.

Děkujeme za porozumění a trpělivost

REDAKCE

Nový sklad keramiky z Československa je už vystaven v našem obchodě

Těšíme se na vaši návštěvu!

Máme z Československa a jiných zemí největší výběr KRÍŠTÁLOVÉHO SKLA. Pravé české GRANÁTY a jablonecká BIŽUTÉRIE.

Dámské ručně vyšívané BLÚZY, vyšívané OBRAZY Prahy nebo Bratislavy - ZÁSTĚRY a PENTLE ke krojům. KAPESNÍKY, vlněné ŠÁTKY a PANENKY v krojích.

CUKROVINKY, BONBONIERY čokoládové KAFÍČKO s rumovou příchutí.

Do KUCHYNĚ mák, kmín, trhané kroupy, sušené hřibky a kuchyňské koření. Mlýnky na maso a nástavce na děláni cukroví. Mlýnek na housku, kráječ knedlíků, strojek na děláni halušek, kuchyňské váhy, formičky na cukroví a bábovky.

Rekordy, kazety, zábavné knihy, slovníky, učebnice a obrázkové knihy pro děti.

BLAHOPŘÁNÍ v různých řečích - anglické, české, slovenské, polské, německé a italské.

TUZEX - potravinové balíčky bez cizí nebo peněžní poukázky do Československa - vyřizujeme rychle a spolehlivě.

Různé katalogy k dostání zdarma na požádání.

F. Pancner, Inc.

6514 W. Čermák Road - Berwyn, IL 60402

Obchodní hodiny:

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 6.00 večer;
v sobotu od 9.00 ráno do 6.00 hodin večer; zavřeno v neděli.

Tel.: (708) 484-3459

When you have questions about investing... see the Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts.

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Road
Cicero, Illinois 60650
6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650
Phone 656-2000

DEPOSITS
INSURED UP TO
\$100,000

Member
FDIC

Světové sjednocení vzdává poctu všem civilním obětem válečných akcí. Potoky nevinné krve tekou lidskými dějinami. Vzpomínáme milionů obětí Khmer Rouge v Kambodii, Idi Amina a jiných vojevůdců v Ugandě, obětí vojenského drancování, znásilňování, vypalování sídlišť a vyžírání.

Zamysleme se dnes nad několika úryvky z mohutné trilogie Jana Vrby "Chodské rebelie".

Jasně a pochopitelně jim bylo učiněno, jakmile vešli oba páni do radní síně (v Domažlicích), nebo pan Jeníček z Bratřic zahovořil k nim tak, že jim přecházel zrak i sluch. Oznamil, že přitřhl do města z nařízení dona Martina de Huerty, který obdržel rozkaz od místodržitele, jemuž byla podána zpráva, že v městě i po okolí se mnozí bouří proti nařízením císařským, vyhrožující zpupně neposlušností, a tomu počínání že musí být učiněna přítrž a zjednan klid a pokoj, jakého je v zemi potřebí, aby všechny síly mohly býti obráceny proti nepřátelům cizím, kteří ještě působí mnohou starost Jeho Milosti Císařské i jeho vojskům. Že proto v pokoj, pořádek a poslušnost nejprve bude uvedeno město, neustále vzdorující - a za tím účelem že do každého domu měšťanského poručil vsaditi deset vojáků - a radě nařizuje nyní, aby se postarala o řádné zásobování vojska i koní a o placení žoldu, aby snad nedošlo k výtržnostem, při nichž by nemohl zabrániti, aby si vojáci nevzali sami, co jim náleží...

Dlouhou chvíli bylo hluch v radě, kde druh hleděl zoufale na druhu, a každý z konšelů se točil po purkmistru s nevyslovenou prosbou na rtech...

Ale když se ten posléze osmělil a krotkými slovy začal odmítati podezření z bouření a neposlušnosti, utřhl se na něho pan Jeníček jako na kluka...

"Pravím ti, purkmistře, že nechci slyšeti tvého odmlouvání!" - vykřikl, zrudnuv hněvem až po čelo... "Učinil jsem podle rozkazu, který mi byl dán, a kterého ty nezrušíš. Moji vojáci zůstanou v měšťanských domech... V městě setrvám s vojskem tak dlouho, dokud poslední se nepodvolí a neposlechne! Do té chvíle budete platiti žold a starati se o zásobování... A aby se vám snáze rozhodovalo, pravím ti, že do dvou týdnů přitřhne s druhou kompanií sám don Martin de Huerta, a nebude-li do té doby město vaše v úplnou poslušnost uvedeno, vložíme do každého domu nových deset vojáků, a vaše povinnost bude zdvojnásobena!"

Dořekl, obrátil se zády k purkmistru i celé radě královského města a hlučně vyšel po boku pana Wolfa Viléma z radní síně, zanechávaje za sebou zástup pánů obojí rady v bezradné zoufalosti...

Zatím Huertovi páni soldáti začali řádit po domech - a do večera se trousily městem první zprávy o neuvěřitelné jejich troufalosti. Nechutnalo jim, co bylo podáváno čeledi - k měšťanským stolům se drali, nádobí rozbíjeli - a nebylo-li jim učiněno honem po vůli, počínali si hůř, než v nepřátelské zemi... Zle bylo ve dne, ale neskonale hůř, když se zešeřilo, a přišla noc, nebo vojákům se chtělo hovětí si v měkkých ložích s hebkým povlečením - chtělo se jim i lásky... Snad nebylo v celém městě domu, z něhož by se nebylo té noci ozvalo zděšené ječení ženského hlasu znásilňované, křik mužských a zvuk pádných ran, zasazovaných vojákými pěstmi. A když se ráno rozšeřilo, spínali měšťané, přibíhající na rathaus, ruce nad Sodomou, která byla učiněna z jejich tichého města...

V domě purkmistrově samotném ležely dvě děvečky, nemohouce vstáti po nočních orgiích dragounů, jejichž se staly obětí. Nic nepomohlo, že purkmistr sám polosvlečený vyběhl z domu na rathaus a přivedl ponocné biřice pod ctihodnou svoji střechu. Biti byli oni - a věru div, že sám unikl ranám. A horší a horší ještě zvěsti byly donášeny... V domě mladého Směleckého, druhá jeho žena, s níž se před rokem oženil, třebaže byla těhotná, musila snést násilí... V domě krupařově dokonce starší dcera, která byla zaslíbena nejmladšímu synu bohatého měšťana a konšela Holého...

Hrůza hrůz se snesla na město...

Po dlouhé radě vyšel z rathauzu průvod... Všichni konšelé do jednoho s purkmistrem v čele se ubírali do Chodského Hradu, aby si vyžádali slyšení u komandanta zlotřilého vojska a přednesli mu důstojně své prudké stížnosti do krutostí a surovostí, kterých jim bylo snášeti...

Ale špatně pochodili...

* * *

Drazí čtenáři! My, kteří jsme 40 roků žili v poměrném klidu a míru, starajíc se většinou o své vlastní záležitosti, nesmíme zapomínat těch, jejichž příbytky jsou ničeny, zásoby potravy a hlavně osiva kradeny, těla zraňována šrapnelem, ženy a dívky znásilňovány a infikovány hnusnými nemocemi, výrobní prostředky ničeny atd.

"Světové sjednocení" zve všechny lidské bytosti bez rozdílu rasy, národnosti, jazyka, společenského postavení a stupně vzdělanosti k velikému mírovému dílu, jakého na světě ještě nebylo!

Proč je "Světové sjednocení" pro mír? Protože je proti utrpení a

nejsou liberální demokraté. Mnozí se považují za konzervativce."

Tázali jsme se, zdali v to byl zahrnut Lindsey Gruson, který reprezentuje v El Salvadoru velmi vlivné New York Times a který dříve psal pro Rolling Stone. Odpověď byla, že ne. A co Chris Norton z Christina Science Monitoru, který také píše pro levicovou publikaci zvanou 'In These Times': Mine pohotově připustil, že Norton není konzervativce. Pak je tu Ronnie Lovler, který píše o Střední Americe pro CNN. Ronnie si vzal za ženu Nikaraguánku, o které je známo, že je bojovnou sandinistkou. Mine souhlasil, že není konzervatiska.

Nucen jmenovat jednoho konzervativce, Mine dal jména dvou reportérů, o kterých se domníval, že nejsou liberálové: Andres Oppenheimer z Miami Herald a Julia Preston z Washington Post. Julia Preston začala svou žurnalistickou kariéru v levičácké Pacific New Service. Její zpráva o zatčení, soudu a popravě generála Arnoldo Ochoa na Kubě vloni v létě sledovala linii, danou Castrovým režimem. Oppenheimer je také liberál, podle zdrojů v Miami. Výsledek: liberálové 5, konzervativci 0.

Je snadné ukázat, že liberální názory reportérů mají vliv na to, co reportují a jak to podávají. V roce 1988 FMLN použil terorismu ve snaze způsobit ztroskotání voleb, k pokusu zavraždit vysoké úředníky od prezidenta k vesnickým starostům a k nasazení okupační síly 3.000 teroristů do domovů v okresech dělnické třídy, což způsobilo smrt mnoha civilistů v bojích, které následovaly.

V tom roce domněle objektivní Associated Press distribuoval pouze 17 článků, kde slova 'terorista' nebo 'terorismus' se objevila mezi deseti slovy FMLN. V téže době AP rozšířil 94 článků, ve kterých slova 'Death squads' (popravčí čety) se objevila mezi deseti slovy 'Arena', což je jméno strany, která vyhrála prezidentské volby v březnu.

Případ Jennifer Casolo, mladé americké 'církve pracovníce', která byla chycena s arzenálem munice zakopané na zahradě jejího domu v El Salvadoru, poskytuje dobrou specifickou ilustraci toho, jak zaujatost reportéra má vliv na jeho podání zprávy. Důkaz, že Casolová spolupracovala s teroristy udržováním tohoto muničního skladu, je velmi silný. Její zahrada byla obehnaná vysokou zdí a přístup byl pouze skrz dům. Policii vedl k domu člověk, který dodal municí, Fausto Gallardo, který se přiznal k členství 'Lidové revoluční armády (ERP) jedné z nejnásilnějších složek FMLN. Gallardo identifikoval rezidentku domu jako Američanku.

Jiná teroristka, Ruth Aguilar Marroquin identifikovala Casolovou jako členku ERP. Rekla, že ji viděla, jak se radí s komandem své jednotky. Osobní dokumenty, fotografie a jiný materiál Casolové byly nalezeny zakopané s municí. Tyto osobní doklady ukázaly, že Casolová je 'radikál', který sympatizuje s FMLN. Byla mezi nimi noticka psaná španělsky a podepsaná 'David'; zřejmě se vztahovala na teroristickou operaci.

Nic z toho nebylo reportováno Dougem Mine, který považuje za přijatelné tvrzení Casolové, že munice byla na její zahradě zakopána bez jejího vědomí. Když byl tázán, proč by to kdo dělal, řekl: "Nepovažuji to za svou povinnost vyjádřit se o vině nebo nevině Jennifer Casolové."

Mine, jako většina amerických reportérů v El Salvadoru, neměl interview s žádným z dvou teroristů, kteří spojovali Casolovou se zbraněmi a s Lidovou revoluční armádou. Neprohlédl dokumenty nalezené pohřbené se zbraněmi. Říká, že neví, co Casolová tím myslí, když o sobě říká, že je 'radikál'. Není proto divu, že mnozí, kteří závisejí na zprávách AP věří, že bezbožná salvadorská vláda se snažila falešně obvinít tu hodnou malou církevní pracovníci, Jennifer Casolovou.

Navštivte svobodné ČESKOSLOVENSKO 1990

Skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga či New Yorku za nejlevnější ceny.

Data odletů: 10. a 25. května, 7., 21., 25. a 28. června, 5. a 19. července, 2., 16. a 30. srpna, 7., 15. a 27. září.

Pobyt je na 16, 21 a nebo na 30 dní a může být prodloužen až na 90 dní.

Do Frankfurtu za snížené ceny:

Do 2. května jen 399.00 dol. okružní cesta

Od 15. do 31. května a od 1. října do 31. října 529.00 dol.

Od 1. června do 30. září 599.00 dol. plus daň.

Cesta musí být rezervována a zaplacená do 28. února 1990.

Do Vídně, okružní letenky:

Do 28. února 499.00 dol., od 1. do 31. března 529.00 dol., od 1. do 30. dubna 569.00 dol.

Pronajmutí aut ve Frankfurtu a ve Vídni za velmi výhodné ceny.

Zavolejte a nebo napište o podrobné informace!

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Rd., Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

História l'udského bozku

M. S. -rfe m.

L'udský bozk je údajne desiat' miliónov rokov starý. Je to najnežnejšia výmena medzi dvoma dolišnými pohlaviami. K tomuto poznatku dospela americká univerzita v Mississippi, ktorá zistila, že už Ramapithecus - jeden z našich najstarších l'udských predchodcov - sa bozkával. Profesor Richard Key, ktorý bádanie viedol, sa dopátral aj d'alšieho. Ramapithecus bol pravdepodobne vegetarián a žil iba s jedným partnerom. Aby budúcim generáciám nezostala z bozku len tá príjemnejšia stránka, je tu d'alší výskum profesora Keya. Zároveň s bozkom sa zrodil vírus herpesu, a to typ jedna, ktorý sa objavuje na ústach. Typ číslo dva zase v oblasti pohlavných orgánov. U opíc, o ktorých Darwin tvrdí, že sa z nich vyvinul Homo sapiens sa vyskytuje iba herpes druhého typu, ktorý sa najčastejšie prenáša sexuálnym stykom. Samotný vznik bozku má svoj pôvod síce v citoch, ale tie boli na začiatku charakteru výlučne materského. Z úst do úst, totiž, krmili matky svoje mlád'atá.

Čiže, bozk vošiel do dejín a zohrával, vlastne stále aj zohráva, svoju dôležitú úlohu. Samozrejme u nás, u l'udí. Zvieratá si ho ponechali len ako jeden zo spôsobov krmenia mláďat'. Človek si však z neho zvolil lej tú príjemnejšiu stránku. Časom sa bozku zmocnili nielen milenci, ale aj maliari, spisovatelia, básnici, ba ani jazykovedci ho nenechali na pokoji. Rokmi sa vytvorilo niekoľko druhov, a to bozk: priateľský, sesterský, bratský, rodičovský, ba i politický, bozk na dial'ku, na rozlúčku, letný a podobne. Stal sa predmetom túžby, ba i sporov a ako symbol vošiel do pozdravov mnohých národov. Všeobecný charakter má pozdrav: bozkávam. U d'alšieho už je upresnený jeho objekt ku ktorému smeruje: ruky bozkávam.

Ani géniovia od pera ho nenechali nepovšimnutým. A čo si o ňom mysleli:

Bože, rád by som vedel, čo to bolo za hlupáka, ktorý vymyslel bozkávanie. Zamrmal kedysi anglický satirik Jonathan Swift.

Desat' bozkov sa zabudne skôr ako jeden. Tvrdil nemecký spisovateľ Jean Paul.

Bozkávam, teda žijem. Vykríkol Heinrich Heine.

A čo hovoríme my, menej slávni l'udia? - Že to nebol jeden z tých najneprijemnejších objavov na svete. V každom prípade lepší ako atómová bomba. A to by uznal azda aj pán Swift.

JAROSLAV HORÁČEK:

TAM ZA MOŘEM

ROMÁN

Podkovář, hledě na ně, ujasňoval si rozdílnost jejich povah, zálib i sklonů. Otčímem Jitčíným chtěl by býti, ale Daliborovým ne... Ostatně — vždyť toho snad nebude třeba ani v případě Jitčíně. I když se Ozimec odloučí od rodiny, stačí, bude-li Blahutka Martě a jejím dětem jen a jen rádcem, pomocníkem, záštitou, přítelem. To, co ráno sobě samolibě v představách čaroval, když ho lidé považovali za otce Ozimcových dětí, bylo pouhým snem, jehož splnění snad ani není žádoucí.

Po horkých dnech, kdy každého odpoledne přišla nad kanadskou Albertu bouře s lijáky, rozpršelo se houževnatě a vytrvale, až to farmáře lekalo. Krajina kolem New-Tormintoulu byla však poměrně málo stihána deštěm a obilí dozrávalo tak rapidně, že Schneider, jenž místo poslu přijel sám, neváhal doporučit, aby žně u Aranky Vargové započaly dříve než u něho. Do týdne pošle prý traktor a může se začít.

»Ale nejprve vám musím něco povědět o žních, jak je tady slavíme. Příštím rokem musíte i vy jet do sousedství pomáhat, ale letos jste té povinnosti zbaveni. První léto může každý přistěhovalý farmář sedět doma a u vás je to samozřejmé, když ke všemu paní nějak churaví. Je bledá a hubne. Snad jí nesvědčí zdejší vzduch? Bude nezbytno, poradit se s lékařem. Autem bude tady na zavolání za půldruhé hodiny z města. A já vám vůz ochotně půjčím.«

»Až po žních, až po žních,« prohlásila Aranka. »Nyní nám povězte, jaké zvyky zde máte pro tohle období. Chci se přizpůsobit a nezůstat pozadu za ostatními.«

»Nu tak. Několik nejbližších farmářů se dohodne, v jakém pořadí budou si navzájem pomáhat při mláčením obilí. Záleží na tom, aby jim postup jejich vlastních prací dovolil odjet z domova. Tam pak, kde se chystá mlátička k dílu, připravují se i kuchařky ku zvýšené práci. Kanadčané jsou na to zvyklí, musí to být a zaručuje to zdar výkonů. Zabije se tele, zařiznou kohouti a peče a smaží se...«

Na málomluvném, samotářském Schneidrovi bylo patrné, že vítá tyto letní obyčeje, jako milou změnu v šedém pracovním programu: proti zvyku se ve výkladu rozohnil a na rtech mu hrál spokojený úsměv.

»O šesté hodině ranní ve stanovený den dostaví se už všichni pracovníci k snídani. Nejdříve se nesou na stůl kaše z krupice nebo ovesných vloček, pak přijde masité jídlo se zrnáky, zavařené ovoce a káva se smetanou. V několika minutách vypadá to na stole jako u snědeného krámu a jde se s veselou k dílu. Traktor šviští a buší, za několik minut jsou žebřiny plny. Z farmářů nemusíte nikoho pobízet — každý je přesvědčen, že jeho dobrou práci mu oplatíte stejnou měrou.

Po chvíli běží pšenka do sýpky, která je postavena uprostřed pole. Jako tekuté zlato řine se pak pšenice z mlátičky, která ovšem obilí netřídí, nýbrž běže všecko vespolek, dobré zrno i zadinu. Z mlátičky vyfouknutá sláma se kupí, houfuje a stoupá poněkud do výše. Slyšíte popěvky anglické, německé, francouzské i jiné a všichni mají radost, když práce ubývá. V pilné dřině se zapomíná na osobní strasti i žaly, takže nevidíte žádných zasmušilých tváří.

Všichni se činí, seč síly stačí. Slunko hřeje, nebe bývá modré a v dáli září zasněžení velikáni Rocky Mountains (Skalistých hor). Obilné zlato se sype, sype a v sýpce ho přibývá. Nadchází poledne, motor se zastaví a zaměstnaní muži — bývá jich zpravidla deset — jdou s jasnou tváří k obědu. Všechno je včas připraveno. Nejdříve hodné vody a mýdla, ruce i tváře se drhnou z prachu a potu, a pak se zasedá ke stolu. Masitý pokrm, brambory, smažená rajská jablčka nesmějí chybět, nakládaná zelenina, potom různé dorty a pečivo, dále pak nezbytná káva se smetanou.

Vtipkuje se, jeden škádlí druhého, při tom zapalují se dýmky nebo cigarety — podle toho, co komu víc chutná, a už se spěchá opět na žebřinák a hajdy zpátky k dílu. Další kratinkou přestávkou je pak svačina, při níž však nejedí všichni najednou. Neztrácí se čas a zatím co jedni utiší své žaludky, druzí krmí mlátičku a pak si ti i ti navzájem úlohy vymění. Čtyři až pět potahů dováží obilí ke stroji a musejí se hodně činit, jelikož u mlátičky to jde, jako když bičem mrská.

Rozhlédnete-li se po těch pracovnících a celém jejich okolí, zdá se vám, že i příroda sama jeví radost a že to sluníčko, vysvitne-li, nebo i baculatý měsíc, smějí se šelmovsky na celé oko. Je to jedinečná podívaná: kolem lidí, kteří jsou vašimi pravými bratry v práci a

všichni stojí uprostřed zlatých pruhů. Právem byla Alberta nazvána slunečnou. V době žní to přirovnání platí, i když se sluníčko někdy kaboní.

Přes poledne zůstávají potahy na poli, koně se vyfahnou, přiváží se k žebřinám a dostanou pořádné porce ovsu i otýpky sena. Večer zase pracovníky čeká plně obložená tabule. Není třeba ani prozrazovat, že hospodyně snaží se uctít svoje hosty. Připomíná mi to všechno naše staroněmecké posvícení, arcif s tím rozdílem, že u nás o hodech se nerobotí. Jinde chybívá pivo, u mne však ne, já si vždycky malou zásobu navařím. Je to jenom náhražka pěnivého moku pivovarského, ale každý si jí rád lízne.

Po skončeném denním díle je na farmě u hostitele ještě živěji než v poledne. Rozpráví se o všem možném, probírá se politika, a ti, co pocházejí z Evropy, vypravují o svých vzdálených domovech.

I když je úroda slabá, jako bude letos u mne, jsou tyto letní dny veselé sklizně pravými svátky, třebaže nejsou zapsány v kalendáři. U mne, vlivem deště, vypadá obilí tak, že je raději všecko zkrmím a výsledek uvidím aspoň na dobytka. Člověk vždycky musí najít nějakou útěchu. A nyní poslyšte, oč požádám a co navrhu:

Až začnou u vás žně, budete zde mít už můj traktor, plní kuchyni a mé čtyři lidi. Po několika dnech přijedu pak já se dvěma farmáři. Vy, paní domu, nesmíte letos dělat nic z toho, co jsem vám vyprávěl o hospodyních. Příští rok nám to vynahradíte. A až začnou žně u mne, budu vás čekat! Zvu vás upřímně k sobě a uděláte mi radost, přijedete-li oba. Paní si odpočine. Čtu vám v očích, že potřebujete změnu, vytržení z denního prostředí a klid.«

Aranka byla ochotna přijmout pozvání, ale vyhrozovala si, že předtím tady, v New Tormintoulu, bude o žních hostitelkou podle všech kanadských pravidel. A Ozimec se hlásil, že bude vařit. Z části doma, z části na poli. Nikdo jim nesmí v této radosti zabraňovat. Schneider se nedal a hájil původní stanovisko. Za vtipkování a smavé nálady se rozešli.

XII.

Brzy nato doručila pošta Ozimcovi velký dopis, podobný balíčku: Byly to vyžádané podobanky z domova. Aranka prohlížela je s dychtivostí a nejdříve hleděla na obrázky Martiny. Viděla manžele Ozimcovy v den jejich svatby a druhou fotografii z téhož dne, kde vedle nich je jejich holčička, první předčasná záloha na manželská práva i povinnosti. Martin stav, ač zastíraně, ukazuje tam nové těhotenství. A další obrázek zjevuje už ten živý přírůstek, Dalibora.

Aranka, odvracejíc se od přímého pohledu Prokopova, pravila tklivě:

»Smím věřit, že tyhle podobanky už nikdy ti nedovolí mluvit tak, jako jsi mluvil nedávno? Kde je tvoje místo? Obrázky ti dávají přesvědčivou a ničím nevyvratitelnou odpověď na tuto otázku. Co píše Marta?«

»Že se jim všem daří velmi dobře, i Jitka se již uklidňuje a těší se na podzim do Brna. Dalibor poněkud vzdoruje a čeká ve věci svého studia na moje rozhodnutí. Libuška o mně prý žvatlá, ale nové dojmy zatlačují její vzpomínky na tátu. Takový drobeček nebude za rok nic o mně vědět,« poznamenal Prokop s tajemným povzdechem.

»Však se všecko změní, až se vrátíš domů. Musíš přece jet už po žních, Prokope!«

»Nepojedu, nepotřebuji mě tam a zbytečně bych někomu překážel. Nový Martin dopis ani slovíčkem se nezmiňuje o tom, že by se jí po mně stýskalo a že by si přála mého návratu.«

»Už jsem ti jednou vysvětlila, že to zapírá. Nechce ti dělat těžké srdce.«

»Ne, Aranko, Blahutka všecko změnil a sám znamená pro mě opuštěnce štěstí, kterého jim přeji, to jest: kterého jim musím přát. Jediný Dalibor je pořád zcela můj a já ho sem časem vezmu. Budoucnost se mi rysuje už naprosto zřetelně: Marta čeká, zda jí dám volnost, aby se mohla se mnou rozvésti a po rozluce se provdat za Blahutku.«

»Bludy, jen bludy mluvíš, Prokope. Z čeho jsi vyčetl, že Marta má takovéhle plány?«

»Hledím jasnoviděcky do dálky, poněvadž si dovedu představit, jaký je nynější Martin život beze mne, ale s dojemnou Blahutkovou péčí, a poněvadž vím, jak ten její život vypadal, když já byl pro ni jenom věčnou pijavicí — pijavicí, která ssaje krev.«

»Neznáš věrnost žen. Pro lásku umějí odpouštět a zapomínají na všechny bolesti, přijde-li první velká radost. A ta radost se Martě způsobí, až ty jí budeš vrácen — polepšený, z nepravostí vyléčený. Jsi na nejlepší cestě, abys se stal takovým, jakého si tě Marta přeje mít.«

»Nedomluvil jsem. Blahutka je pro Martu vhodnější než já, protože jí kdykoli může setřít slzu s oka praktickým činem. Sáhne do pokladny a utiší bolest... Mé místo je u tebe, jenom u tebe. Pochop to konečně! Vždyť sám Osud nás svedl, abychom šli spolu, mezitím co Marta nalezne toho pravého. Já byl pouze záložník, který dočasně držel místo.«

Aranka zmlkla. Bylo nesnadno odporovat, když celé její nitro volalo, aby bylo pravdou to, co ve své fantasii

TAM ZA MOŘEM

ROMÁN

Prokop pokládá za skutečnost. Ale přes to nedala se obejmout a odepřela Ozimcovi políbek. A Prokop si neuvědomil, že při velké smyslné lásce, kterou cítí k Arance, na dně duše se mu jítí bolest nad tím, že snad v téže chvíli ztrácí Martu...

V noci, nemoha zamhouřit oka, rozsvítil ve své poustevně, sedl ke stolu a psal dlouhý list domů Martě... Podvědomí vedlo jeho ruku... Prosil, aby mu Marta vyličila své tužby a aby mu je odpřísáhla: Chce snad, aby jí dal svobodu pro Blahutku, nebo věří ještě v něho, v Prokopa, a čeká věrně na shledání s ním, obráceným od zla k dobrému a odhodlaným žít tak poctivě jako žili předkové? Odpověď nechtěl je určitá »ano — ne«. Připojil psaníčko Daliborovi, slíbil mu dlouhý dopis po žních a napsal několik řádek Jitce. Ráno poslal Craiga na rozcestí, aby odevzdal list, až pojedou kolem pošta.

Při setkaní s Arankou u snídaně událo se po dlouhém čase po prvé, že mu hladila ruku a opřela ji o své čelo... A snila při tom: »Splní se Ozimcova věrejší vídina, že se souhlasem Martiným budou žít provždy spolu, zatím co Ozimcova rodina dojde blaha s novým pěstounem?« Upřeně pozorovala Prokopa. Ten však byl myšlenkami daleko, daleko za mořem, doma a dohadoval se, co asi Marta odpoví... A v skrytu duše si přiznával, že touží vždy po tom, čeho nemá nebo čeho pozbývá.

Na předposlední červencový pondělek byl v New Tormintoulu stanoven začátek žní. Začne se v jihovýchodním cípu a bude se postupovat tak, jak navrhl Craig v plném souhlasu s Ozimcem. Až od Calgary přišli se nabízet dělníci na práci, ale byli odmítáni. Ve čtvrtek přijichají dva cizí farmáři, vyzvaní Schneidrem, a pak bude na polích živo, jak náleží. Aranka postonávala, jídlo se jí oškličilo a byla nucena většinu dne trávit na lůžku.

Umiňovala si, že do středy musí se zotavit stůj co stůj. Poleží-li si předtím několik dní, jaká pomoc! Schneider chce ve čtvrtek uvítat u polní kuchyně, kde bude všechno potřebné chystat pro Ozimce...

V neděli dopoledne přijeli Schneiderovi lidé s traktorem a ostatními pomůckami. Přivezli i plátěné stany, aby mohli za dne při přestávkách ve stínu odpočinout a pojiť, ale trávit tam i noci.

Úvodem do newtormintoulských žní byla divoká bouře, která se v nedělní podvečer rozpoutala nad krajem. Skoro denně se tam za odpoledních lžáků blýskalo a hřmělo, ale to byla jen nevinná šelmovství proti hrůzokrásné podívané, jež se připravila právě na prah žní. Craig, vída se všech stran se valící nízké mraky sirnaté barvy, prorokoval krupobití. O půl šestnácté hodině ztmělo se tak, že bylo sotva na krok vidět. Oblaha otvírala se do šíře i hloubky za oslnivých blesků, hrom bil o překot a s oblak lil se dešť... Chvillemi zafukaly na okna kroupy, ale byly ojedinělé.

Všichni domácí i přespolní se shromáždili ve velké dolní místnosti obytného domu, kam je Ozimec pozval na svačinu. Tisnivá tíže ležela na prsou i mužům, kteří se nebáli. Průtrž mračen záhy přešla, kroupy nenatropily žádných škod, ale nebe bylo po dvě hodiny bez ustání osvětlováno. Jednotlivé bouřky se blížily i vzdalovaly a mraky visely nízko nad zemí. Znenadání zateřel se ohromný blesk na dosah ruky, jakoby nejjasnějším slunečním svitem ozářila se celá farma, a v témž okamžiku zaduněla ohlušující rána, která na většinu v hrudích zastavila tep srdcí.

Craig vyskočil první. Z vepřince valil se kouř. Začalo tam hořet trámovi. Několik vepřů bylo omráčeno a tři zabiti. Mezi těmi jeden miláček Arančin. Voliéry se skunky, umístěné v sousedství vepřích kotců, byly smutným obrazem zkázy. Nic se tam nehýbalo, smrtící blesk trvale uspal všechny ty roztomilé chlupáče. Po kožišinné farmičce byla naráz veta. Co po nich zbude? Craig zítra ráno před cestou ke žním pozorně s nich stáhne kožky. Na mase vepřů si pochutnají ženci. Blízký starý topol, v půli rozštípený, svědčil, že elektrická energie zasáhla nejprve jej a přeskočivši z něho, vybila se v útulcích těch malých živočichů.

Oheň byl záhy uhašen, ale všichni muži zůstali na stráž. Ještě půl hodiny trvala silná bouře, pak teprve slábla a konečně zmizela. Ochladilo se citelně... Ozimec marně hledal svůj obvyklý klid, aby utěšil a upokojil Aranku, která hořce plakala. Plakala pro vepřiky i pro skunky, ale zároveň naříkala pro víc: Pro získanou zkušenost, že člověk není ničím proti přírodě a proti zlým náhodám. Zdá se ti, že můžeš klidně spát a zatím těsně vedle tebe číhá nebezpečí. »Kdyby blesk byl sjel o deset metrů dále, vyžádal si snad oběti na našich životech,« pravil Prokop. »Opatříme dobré hromosvody a bouřky pak si mohou dle libosti řádit. Divím se, že Akensidovi na to nemyslí.«

Aranka byla vyděšena až do hysteričnosti. V horečce prokřičela celou noc, a Prokop s Elisou léčili ji chininem a studenými obklady. Teprve když k pondělnímu

ránu začalo se jasnit, Aranka dovedla se opět ovládat. Prokop slíbil, že přijede se na ni několikrát za den s pole podívat, a slib splnil. Do dopoledne Aranka se zotavila na tolik, že poslala Elisou za ostatními na pole.

A na děs i bolest úplně zapomněla, když jí Prokop hlásil, že žeň bude nadprůměrně dobrá. Nedělní bouře minula na úrodě beze škod. Je nezbytno jen si přispíšit a využít počasí, které se po bouři ustálilo. Až Schneider ve čtvrtek s farmáři přispěchá, zachvátí ho závist, jak se urodilo obilíčko novopečeným farmářům z Československa!

Druhého jitra, úterního, ještě za tmy, všichni pracovníci, kteří odpočívali pod střechou, vyjžděli na žebřířácích ku stanovým nocležníkům, aby ani minuta se nepromarnila, až vzejde den. Ozimec po špičkách přiblížil se k lůžku Arančinu a přesvědčiv se, že klidně spí, odvolal Elisou a vzal ji k polní práci. Věděl, že Aranka po rozčilení a únavě minulých dní se probudí až v pozdních ranních hodinách, a tu on pak na chvíli zajede domů, aby jí uvařil snídaní. Když pozorně otvíral dveře pokoje, Aranka přeče cosi zaslechla a zavolala Prokopa. Dřímota jí ležela v očích, ale ústa se smála.

»Přijedeš se na mne dopoledne podívat?«

»Ano, už ráno zde budu, abys mi neumřela hladem.«

»Ne, ne, přijď až před obědem — budu spát do té doby, iako když mne do vody hodí. Na rozloučenou mi bratrsky polib čelíčko... A nezlob se, že máš pomocnici, která se váli na lůžku, zatím co ty se do úpadu dřeš s ostatními.«

Dašího pozdravu Ozimcova už Aranka neslyšela, usnula opět hlubokým spánkem, aby doplnila, co bděním v minulých nocích ztratila. Prokop, sednuv na Goliatu, ujížděl za Elisou, která s matkou řídila nejmenší žebřířák. Měsíční srpek jim svítil matně na cestu. Noční stíny houstly a do východu slunce nebylo daleko.

XII.

Odkudsi ze tmy vyhouply se tři postavy, do té chvíle skryté. Jejich sluch pátral, je-li v domě opravdu ticho a zda všichni domácí odjeli na pole ke sklizni. Ano, nikde se nic nehýbe a všude je tma.

Slidičsky rozhlížejí se záhadní návštěvníci kolem.

»Pozorně za mnou,« velí jeden, »zapamatoval jsem si každý kout. Sirdare, ty budeš otvírat paklíči! Navlékli jste si rukavice? Dobře je zapněte, aby vám při práci nesjely s rukou. Já si vzal dvojité. Nohy máte spolehlivě ovinuté hadry? Tady je vchod — Sirdare, opatrně... Počkáme nahore, až se víc rozední, abychom nemusli svítit. Z dálky by to mohl někdo spatřit. Jsou-li však staženy záclony, smíme dělat s lampičkami, co nám libo...«

Paklíč otevřel snadno hlavní dveře a po několika stupincích vystoupila trojice k ložnici, kterou obýval Ozimec.

»Slyšel jsem venku jeho hlas, není třeba obav — jen dovnitř! Tam jsou pušky a vkladní knížka. Za pár minut budeme hotovi. Nahore dá trochu práce, než najdeme skříňku s klenoty. Vaska neví, odkud je paní tenkrát vyňala.«

Při svitu elektrické lampičky paklíčem dostali se do ložnice a když viděli, že žaluzie jsou spuštěny, rozžehli velké světlo. Vzali pak všechny tři pušky i s brašnami. Něco nábojů vložili do kapes. Sirdar si všiml, že lan-kasterka je nabita. Zajistil jí před náhodným výstřelem. Z přihrádky odcizil Circleville vkladní knížku. Ostatních papírů se zlosyni nedotkli. Na stole zahlédli zbytky pečeného masa. S chutí pustili se do jídla. Potom šli po schodech do podkrovního pokoje.

Pokračování na str. 8

**Český národní hřbitov
v Chicagu**

Již přes 100 let dobře slouží potřebám československé krajanské veřejnosti v Chicagu a okolí. Pohřívání do země, zchem a do krypt MASARYKOVA MAUZOLEA s křídly Dr. Ed. Beneše a Gen. M. R. Štefánika.

Obstaráme letní i zimní zdobení hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.

Tel. 788-8442. 539-8442
5255 No. Pulaski Rd.
CHICAGO, IL 60630

Poslouchajte náš rádiový program každou
neděll v 9 hodin ráno na WCEV 1450

BARBIE

B. rfe/m.

Prenesme sa teraz z doby paleolitickej do najsúčasnejšej súčasnosti - ale i tentoraz pojde o ženskú krásu. Nie, je veľmi potešujúce konštatovať, t'e dnešný ideál krásy nie je nejaká krásavica odtiaľ, či inokit', ale bábika, oslavujúca po tieto dni tridsiatku.

Plastiková hmota telovej farby s ideálnymi ženskými mierami 139-69-124 milimetrov sa volá Barbie. Je 29 centimetrov vysoká a vytvarovaná tak, ako má vyzerat' žena z konca 20-ho storočia. Dlhé, gazelie nohy, útlý osí driek a bezchybná, dokonalá plet' broskyňovej farby. K tomu bujné poprsie a večný, plastický úsmev.

Doteraz sa predalo - držte sa - 500 miliónov takýchto exemplárov. Pre túto americkú bábiku vyrobili už viac ako miliardu rôznych oblečení - firma Mattel tým absolútne vedie vo výrobe dámskej konfekcie!

Hračkársky koncern Mattel má ročne obrat miliardu dolárov - viac ako polovica ide na konto Barbie. Krajina výroby je vytetovaná na chrbte: Made in Malajsie, Tchaj-wan, Hongkong, Kórea či Singapur. V 22-och krajinách koncern zamestnáva 17.000 ľudí.

Bábika 'Barbie - obleč ma' vyvoláva v každom dievčatku neodolateľnú túžbu obliecť ju do najnovších modelov. Aby výrobcovia vzbudili medzi malými zákazníkmi čo najväčší záujem, musí súhlasiť aj cena - musí sa dať kúpiť z detského vreckového.

Už sú aj 'Barbie-kluby'. Len vo Švajciarsku majú 20.000 členov - takmer všetko sú dievčatá. Po skautoch je to najväčší detský klub.

Barbie vlastne vznikla na základe frivolnej sekretárky Lily z úspešného seriálu v západonemeckom denníku Bild. V roku 1955 sa už vyrábala trojrozmerná - ako symbol sexu. O tri roky neskôr koncern Mattel kúpil všetky autorské práva a začal s výrobou Barbie. Pred 20-timi rokmi sa Barbie naučila hovoriť - i keď len niekoľko viet: 'Čo si mám dnes obliecť?' alebo 'Kde pôjdeme tancovať?'. Aby prehovorila, bolo treba potiahnuť šnúrkou na hrdle.

Barbie súčasnosti je úspešná žena v zamestnaní, s počítačom, úverovou kartičkou a kufríkom. Po západe slnka sa mihnutím čarovného prútika z kozmetického kufríka zmení na krásavicu noci.

S horným objemom bábiky Barbie sa už zaoberal americký súd: Istá psychologička podala pred dvoma rokmi žalobu -

Pokračování na str. 8

Ze Sdružení českých svobodomyšlných škol

Únorová schůze se konala v sobotu 10. Byla to schůze výroční, na které se provedly volby úředníků na rok 1990. Byla slušně navštívená a jednání mělo rychlý spád. Výbor, který byl zvolen k prozkoumání vydávání časopisu Svobodná Škola, po delší úvaze došel k názoru, že předplatné časopisu, které bylo ročně 3 dolary se od února t. r. zvýší na 5 dolarů ročně, což je také velmi málo, ale předpokládá se, že se dobrovolně k tomu ještě něco předplatitelů přidá. Byla zvolena také nová administrátorka, ses. Milada Končelová, která přepracovala nový adresář a podala stručný přehled administrativy.

Učitelská zpráva z ledna vykazuje, že v lednu t. r. bylo zapsáno ve škole Alois Jirásek 26 žáků s průměrnou návštěvou 21 a vyučovalo se 12 hodin. Škola Brookfield měla zapsáno 18 žáků s průměrnou návštěvou 9 a vyučovacích hodin bylo 12. Škola Karel Havlíček měla zapsáno 4 žáky s průměrnou návštěvou 4 a vyučovacích hodin bylo 12 a škola T. G. Masaryk měla zapsáno 7 žáků s průměrnou návštěvou 6 a vyučovalo se 12 hodin. Škola Jan Neruda, třída pro dospělé měla zapsáno 35 žáků s průměrnou návštěvou 30 a vyučovacích hodin bylo 10.

Nově zvolení úředníci na rok 1990 jsou:

Předseda - Václav Ženíšek, místopředseda - James V. Krákor, tajemnice - Vlasta Matelová, pokladní-účetní - Lojza Kolařík, redaktor - Sáva Roknič, administrátorka - Milada Končelová.

Jednotlivé výbory jsou: majetkový - Jan Scheffel, Viktor Novotný a Lillian Píchová.

Výbor finanční: Milada Končelová, Milada Zavoralová a Emilka Končelová.

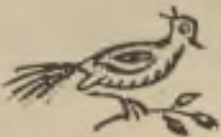
Výbor zábavní: Evelyn Veletová a Milada Zavoralová.

Uvedení úředníků se provede na březnové schůzi bratrem Robertem Baumrukem -vm-

Barbie...

citujeme - "Bujné prsia, protirečiace všetkým zákonom zemskej prířazlivosti sú dôkazom dokonalej zat'ážnosti mužov na ženské poprsie. A nás, ženy od malička vychovávajú k tomu, aby sme sa snažili vyrovnat' tomuto nezmyselnému príkladu!"

Nuž, ideál ženskej krásy sa nepretržite mení!

TAM ZA MOŘEM

ROMÁN

»Myslím, že paní je také v polích. Bojí se o milence a jezdí všude s ním. Nezapomeňme na peníze. Jsou jistě někde blízko šperků.« upozorňoval Circleville.

Do místnosti vnikli bez paklíče — bylo otevřeno. V přízemí klaplo okno. Sirdar připravil lankasterku k výstřelu a seběhl dolů. Poznal však, že to jen vítr pohrává nedovřenou okenicí. Záclony v pokoji byly spuštěny, rozsvítily proto malý lustr. Na posteli se vztyčila Aranka Vargová a překonavši úlekem svoji rozespalost, zvolala:

»Circleville, co tu chcete?!«

»Jsme ztraceni,« vykřikl Sirdar, »zná tě... všechno prozradí!«

Aranka v nočním prádle seběhla s lůžka a prosila družku Circlevillovu, aby jí vysvětlila, proč přišli... Míšenska rozpačitě pokrčila rameny, ale v té chvíli již houkl výstřel. Aranka zasažena do prsou, klesla. Sirdar střelil jí ještě jednou do břišní krajiny.

»To jí stačí, aby hned utíkala do nebe,« poznamenal při tom cynicky.

Vaska s Circlevillem hledali kořist. Ve stolku našli dvě stě dolarů, po skřínce s klenoty však nikde ani vidu... Otevřeli dvě skříně — rovněž bezvýsledně.

»Není času nazbyt,« šeptal Circleville. »Montrealská vkladní knížka, pušky a těch pár mizerných dolarů musí nás uspokojit. Sirdare, s touhle puškou nejsou žerty. Vystřelil's z ní, mohla by nás prozradit. Nech ji tady. Vezmeme jen dvě druhé. Ale hleďte! Panička má náhrdelník na krčku... ten si odneseme.« A Circleville strhl náhrdelník tak prudce, že jej poškodil. Čtyři perly se vyvlekly.

»Ty jí věnujeme do rakve,« poznamenal Sirdar. »Její puls ztichá, křesťanský pánbůh už ji volá k sobě. Nechali jste tu nic — žádné stopy...?«

»Myslím, že nic...«

Pro jistotu však ještě jednou prohledli všechna místa, na nichž postáli. Zhasli potom světla, dveře všude přivřeli, ale neuzamkli a neslyšně přeběhli dvorem. V březovém lesíku čekal je čtvrtý se čtyřmi malými koňmi. Rozložili pušky na díly a složili je do batohů, rance zavěsili na poníky, obložili je různým hospodářským náčiním a vyjeli.

»Tady je cesta bezpečná — Newtourmintoulští pracují na druhé straně a my se poženeme stezkami, po nichž lidská noha dnes nepřejde. Vyšpehovali jsme podrobně, kde se farmáři chystají ke žním. Na jedné vyjížďce nedávno málem byli bychom se srazili s Ozimcem, ale včas jsme se mu vyhnuli. Na tu velkou námahu je ovšem dnešní kořist malá.«

»Čekal jsem víc,« pravil Sirdar. »Bude obtížné, podělit se o to spravedlivě... Nejdřív musíme se všim do úkrytu a ztratit se světu, než úřady najdou nějaké vrahy. U tebe, Jime, je na farmě bezpečná skrýš a tys povznesen nad všechno podezření.«

Před sedmou hodinou ranní vsedl Prokop na Goliatha a jel s pole domů, uvařit Arance snídani.

Překvapilo ho, že byla vrata dokořán a vchod do vily neuzamčen. Se srdcem prudce tlukoucím běžel nahoru. Při vstupu do pokoje krev mu v žilách ztuhla, když spatřil Aranku bezvládně ležet na zemi. Omdlil skoro zděšením, ale záhy se vzpamatoval. Sklonil se k Arance, jež byla smrtelně bledá. Nebyl s to, rozčilením svléci jí župánek, na němž byly ohromné rudé skvrny, i roztrhl jej. Zjevila se mu hrozná rána v Arančině hrudi a druhá poblíže pravého boku. Poslechem se přesvědčil, že ubohá dýše... Přinesl kafrový líh a jiné prostředky, třel Arančiny spánky i tepny na rukou. Asi po čtvrt hodině zraněná procitla z mrákot.

Ozímčův vyděšený pohled byl jediným tazatelem — hrdlo a jazyk nebyly schopny slova...

»Pá — lj, bo — lí...« polohlasně vyřázela ze sebe Aranka slabiky, začínajíc chroptět. »... Circleville... loupil... dru — hý mne stře — lil... Je ko — nec... Já sa — ma vin — na... proč jsem Cir — cle — vil — la v Cal — ga — ry oslo — vi — la... Svá div — ná přá — tel — ství pla — tím životem. Če — ka — la jsem smrt při dě — tá — tku, — má po — sled — ní vůle, zá — věř, pa — ma — tu — je na tvé drahé doma. U — scho — vať ji Schnei — der, Craig a E — li — sa by — li svěd — ky, když jsem ji psa — la... Pro — ko — pe, o — sud roz — hodl... jsi vol — ný... jdi k Mar — tě a dě — tem... Slib, že na mne za — po — me — neš... Ta — ko — vý ko — nec!«

Prokop plakal jako malé děčko. Aranka na něho upřeně hleděla, rty se jí chvěly, chtěla cosi říci, ale nemohla již... Ozímec vzpomněl na lékaře... Jak ho zavolat?! — Ó, kdyby tu byl Schneider s autem, ale ten přijde až pozítří... Uvědomil si, že sám musí na pole, ať Craig jede do města... hned... Ale smí on tady nechat Aranku bez pomoci? Musí... musí jí na chvíli opustit, chce-li zjednat lékařské ošetření. Goliath donesl ho,

zpola nepřítelně, na pole, neřízen, nepobízen, a v několika minutách již Craig na klisně, jež ze všech nejlépeji uměla běžet, kvapem ujížděl k městu pro lékaře. Zaslých ještě, že má zločin hlásit jízdni policii a na otázku, kolik času žádá cesta do města koňmo, řekl, že půl třetí až tři hodiny.

Všech na poli se zmocnilo nevyličitelné zděšení... Craigová i Elisa plakaly... a za pomoci jednoho Schneidra dělníka odjely na žebříňáku za Ozimcem na farmu.

Aranka už nejevila stop života... Oči obrácené v sloup, na rtech bolestný úsměv... Prokop chopil se vražedné pušky a jako smyslu zbavený chtěl ji, znovu nabitou, namířit proti sobě... Připomenul si však poslední přání Arančino...

Craigová i s Elisou prosily, aby směly jít k Arance. Ozímec si uvědomil, že nikdo cizí nemá vstupovat do bytu, aby se nezastřely stopy zločinců... Bezmyšlenkovitě však sám spěchal přesvědčit se, co vražedníci uloupili. Viděl, že zmizel náhrdelník, ale ostatní šperky zůstaly v zakrytém výklenku za lůžkem. Všiml si otevřeného stolu, v němž Aranka mívala část peněz, začal do svého pokoje a objevil ztrátu vkladní knížky a dvou pušek. Třetí pušku mu tedy zlosynové vrátili, když jí použili k smrtelným výstřelům na Aranku...

Hodiny do příchodu lékařova krutě se vleklely. Ozímec konejšil se nadějí, že jde snad jen o zdánlivou smrt a že lékař bude s to, aby Aranku vzkřísil... Jeho mozek nebyl schopen jedné jediné celistvé myšlenky, jen hrůza z objeveného zločinu a jakýsi nepopsatelný hnus ze života pevně svíraly celou oblast jeho neurovnaných představ.

Plné čtyři hodiny uběhly od Craigova odjezdu, než se objevil lékař a s ním dva policisté, kteří se vezli v jeho autu. Další dva přijedou prý zanedlouho motorkou. Lékař suše konstatoval smrt. Obě rány byly smrtelné. Nařídil přenos mrtvoly do márnice a pitvu. Policisté prohledli celou farmu, vyslechli nejprve Craigovou, Elisou a potom Craiga, když se koňmo vrátil z města, a sotvaže přijeli druhí dva policisté, zahájili společně výslechy. Lékař, jenž uměl bezvadně německy, byl tlumočnickem.

Ozímec vypověděl rozechvěně, ale věrně a přesně dle skutečnosti vše, jak zločin odhalil, i to, co mu Aranka prozradila o pachatelích. Vyšetřující pětiletý vzal ho do křížového výslechu. Lékař pozorně a doslovně překládal otázky i odpovědi. Následovala porada policistů s lékařem, načež prohlásil nejstarší policejní úředník Ozímčovi:

»Pane, vážné podezření ze zločinu padá na vás. Na pušce jsou svěží otisky vašich prstů — stůl a skříně, v nichž byla předstírána loupež, ukazují rovněž takové stopy. Není nám znám důvod, ale právem se domníváme, že jste provedl vraždu, abyste se zmocnil majetku zaměstnavatelčina. Co pravíte o historii své vkladní knížky, tomu prostě nevěříme. Měl-li jste nějakou, jistě jste ji včas dal do bezpečí a nyní tvrdíte, že vám byla uloupena.

Stejně je to s oběma puškami a náhrdelníkem... Že tady zůstaly jiné skvosty, nepadá na váhu. Promyšleně jste je nechal na místě, abyste nás svedl k domněnce, že pachatel, jenž byl cizí, o nich nevěděl. Co proti vám dále svědčí způsobem nejvýše pádným, je prokázaný fakt, že jste měl s Arankou Vargovou spory. Dva z nás slyšeli vaši nedávnou hádku a vytušili, že jste asi na bezbrannou vztáhl násilně ruku. Vaše výkřiky byly nám tenkrát bezpečným ukazatelem, jehož spolehlivost nezahladilo ani tvrzení Aranky Vargové o opaku.

Radíme vám, abyste se přiznal. Jménem zákona vás zatýkáme a uvalujeme na vás zajišťovací vazbu. Na Circlevilla i jeho druhy bude podle vašeho výroku vydán zatykač a zahájí se po něm ihned pátrání, ale nevěříme vašemu obvinění. Circleville má snad na svědomí lečjaké podvody, avšak z loupeží nebo vraždy nebyl nikdy podezříván.

— »Prosím, dovolte mi, abych se mohl hájit...«

— »To můžete, ale ve vazbě. Na svobodě byste sháněl umělé, falešné průkazy pro svou nevinu...«

— »Nebudete mi přece zabraňovat, abych se zúčastnil pohřbu nebožčina?«

— »Hleďte, chytráka, snad i lítost nad smrtí své přítelkyně bude nám předstírat... Ne, pane, zavraždit a jít potom za rakví, to nesouhlasí. Ostatně o této vaší žádosti rozhodnou jiní činitelé. Vaše okolí tvrdí, že jste nevinen. Náš názor o vaší vině není však vzat ze vzduchu. Nezapírejte si, jak vám bylo trapno, když jste byl za surových slovních útoků na svoji zaměstnavatelku přistižen dvěma policisty in flagranti!

A jak jste si dnešní čin promyslel! S pole jste přišel, vraždu jste provedl a když vaše oběť zemřela, vrátil jste se k dělníkům ohlásit děsný objev. Po sedmé jste dojel domů a teprve za více než půl hodiny vás napadlo dáti povolání lékaře! Když napadená již nedýchala? Proč jste někoho nezavolał dřív, aby umírající opakovala mu svoje obvinění o Circlevillovi?! Lékař tvrdí, že ranám podlehla velmi brzy, když se jí nedostalo okamžité pomoci. Opakujeme: Přiznejte se, bude vám to na prospěch. Zapíráním jen si pohoršíte. Dva policisté tu zůstanou do příchodu řádné soudní komise. Navrhují, aby převoz mrtvoly a pitva byla provedena za účasti celé komise. A vy, obtížný cizinec, bez váhání s námi!«

Fysicky se téměř hroutím,
knoflíky radia kroutím.
Přehazují televizní kanály.
Nemohu si pomoci,
jsem u toho do noci.
Novin přináším si kupy
každodenně do chalupy,
denní tisk i žurnály.
Obracím v nich pilně listy,
sledují co napsaly -
zdali je to jistojistý,
že je ámen s komunisty.
I vy přemýšlíte asi,
jak se rychle mění časy,
bez ohledu na počasí.
Pražská Hvězda s novým jmenem
a s novými hlasy do eteru
nejnovější zprávy FORA hlásí.
Zprávy, výzvy, komentáře
k tomu, že už hasne záře
velké rodné strany,
ve které teď pilně čistí
už i skalní komunisti -
nelidské i lidské tváře.
Stalinovy slabikáře
kdysi prý je svedly s cesty,
a tak dali na bělidlo
rudě zasviněné vesty.
I západní media zkazky o tom šíří,
že za rudý šátek se i pionýři pýří.
Čile k dílu se dnes hlásí
všichni ti, co spali,
pravdu pokouší se říkat
kdož nám drže lhali.
Škoda jen, že "pozůstali"
vodu dále kalí.
Na chvilku zalezli do děr,
teď už zase vstali.
Vylézají jako krysy,
jedy nové mísí.
K práci té se promptně dali
beze studu v líci
"exiloví mučedníci"
plně k dispozici.
Nastrkují nová jmena,
kdo se v tom má vyznat?
K minulosti málokdo z nich
bude chtít se přiznat.

Jednoho dne i ti z vnitra
otevřou svá nitra.
Mělo to být především,
snad to bude zítra.
Zatím z jejich filiálek
kouř hustý se valí,
by se nikdo nedověděl,
co vše napáchali.
Oddechu si nedopřejí,
protokoly pálí.
Pozor na ně! Ne aby zas
proti pravdě
staronoví bojovníci vstali!

Luboš KAVÁLEK

Do švýcarské banky přijde
slušný pán a chce vědět, za jakých
podmínek by mu půjčili ti-
síc franků.
"Jakou záruku nám můžete
dát?" - "Venku stojí můj Rol-
ce-Royce. Zde jsou klíče. Za tý-
den si vůz vyzvednu."

Slušný pán za týden vra-
cí půjčku a úředník je zvědav:
"Prosím vás, jak je možno, že
máte tak drahý vůz a neměl jste
tisíc franků?"

Zákazník se usmál: "Ale
měl. Posuďte to však takto: kde
bych mohl ve vašem městě bezpeč-
ně parkovat po celý týden za dva-
cet franků, které jsem vám zapla-
til v úrocích?"

Zasmejme sa...

Pani Tamara hovorí manželovi:
— Ako len môžeš každý deň chodiť
do krčmy? Ja tomu vôbec nerozu-
miem!

— Prečo sa teda zaoberáš vecami,
ktorým nerozumieš?

Zalové, věrní náčelníku Mangosuthu Gatha Buthelezimu, pochodují v provincii Natal. VE válce mezi jejich hnutím Inkatha a Africkým národním kongresem (ANC) zahynulo v posledních dvo u a půl letech přes 2. 500 černochů

DURBAN - Jihoafrická republika

Nelson Mandela v projevu k asi stotisícovému shromáždění stoupenců organizace Afrického národního kongresu naléhavě žádal, aby byl učiněn konec vzájemného zabíjení politických rivalů mezi černochy, protože to škodí protipartheidnímu hnutí. Ve válce černých proti černým v provincii Natal bylo od roku 1987 zabito nejméně 2.500 černochů a tisíce černošských rodin

se vystěhovalo ze svých domovů. Mandela přiznal, že jak Africký národní kongres, tak jeho blízká přidružená organizace Sjedená demokratická fronta má částečnou vinu za podněcování k násilnostem. Mandela se ale setkal se skoro nepřátelským tichem, když hovořil o usmíření se se zulským kmenem Inkatha a jeho vůdcem Buthelezim.

VÍDEŇ S. ROUŠTECKÁ

Pravidelné vycházení novin počalo ve Vídni teprve v letech 1621 a 1622. Tehdy Matyáš Formica vydával tři týdeníky: »Ordinari Zeitung«, přináše-
jící zprávy z ciziny, »Ordentliche Postzeitung«, kdež uveřejňovány vídeňské lokálky, a »Ordentliche Zeitungen«, list pro zprávy dvorní a osobní. Všecky tyto listy zanikly roku 1638, načež se objevil »Wiener Blättel«. Tohoto listu nezachoval se žádný exemplář po naše dny, ale patrně přinášel jen lokálky. - Vlivem dvorských kavalírů rozšířila se ve Vídni značně italština a španělština, takže 1671 dostal tiskař J. B. Hacque svolení k tisknutí novin latinských neb italských. Od r. 1677 vycházel tu vskutku »Il Coriere Ordinario«, v letech 1678-1721 převzatý od Hacqua van Ghelenem.

Koncem XVII. století vycházely »Reichsblättel« a »Wienerische allwöchentlich zweimal posttägliche Mercurii-Zeitung«. Tato »Mercurii-Zeitung« stala se později prvním listem vládním. Od 31. ledna 1703 vycházel tento list s kuriosním titulem: »Mit Römisch. Kayserl. Majestät Allgergnädigsten Spezialprivilegio ist ganz besondere posttägliche Relation von den wichtigsten in Europa vorgegangenen Novellen mit curiosen Raisonements und politischen Reflexionen untermengget den geneigten Neubegierigen zur beliebten Vergnügung zusambeugetragen und verlegt durch Johann Paul Sedlmayer, Universitatischen Buchhandlern das Gewölb in der Kärtnerstrass im grossen Haasen-Hauss.« To už věru sta-

čilo! Ale tento malý list s velikým titulem všiml si málo místních zpráv a brzy podlehl konkurenci. - Větší štěstí měl J. B. Schönwetter, jenž vydával »Wienerisches Diarium«. Ale jaké byly poměry, praví nejlépe případ van Ghelena, od něhož Schönwetter list koupil: Van Ghelen uzavřel totiž r. 1721 smlouvu s vládou, dle níž po tři roky směl vydávat »Diarium«, ovšem jen po předběžné cenzuře. Jako jedinou milost dodával dvůr Ghelenovi své personální zprávy, ale za to musil ročně platit - 3333 zlatých fisku. Schönwetterovo »Diarium« mělo přílohu »Kundschaftsblatt« a vycházelo nepřetržitě od r. 1780 již pod názvem »Wiener Zeitung«, jež se udržela po naše dny a je tedy nejstarším vídeňským listem.

Noviny nezůstaly dlouho bez inserátů. První inserát vůbec objevil se v londýnském »Impartial Intelligencer« 12. dubna r. 1649. Jistý pan Horsenfried dovolával se v něm svých oblíbených koní, jež mu byli v noci ukradeni. První vídeňský inserát přineslo 15. září 1703 »Diarium« na své poslední straně. Bylo to oznámení, že »relací o slavnostním odřeknutí se císařských dědičných práv na Španělsko k dobru arcivévody Karla lze dostati tisknutou u Schönwettera«.

Sotvaže se novinářství počalo rodit, již tu byla také cenzura. R. 1573 vydáno dvorním dekretem zvláštní napomenutí, že vícekrát bylo již dolnorakouské vládě uloženo, aby dozírala, by bez vědomí císařského veličenstva a vlády nebylo nic vytištěno; ale žel, prý, nebylo toho dbáno; nechť tedy znovu se tiskařům vstíjí, aby napříště nic, ani básně, řeči a jiné věci, bez císařova svolení netiskli. - Tehdy bylo výslovně i universitě odňato její dosavadní právo cenzurní. A přece bývala universita sama tak přísná, že censurovala nejen knihy, nýbrž i přednášky a kázání!

Vídeňské listy

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546
Business (708) 442-044
Residence (708) 579-0545

MILLIE KOLESKE
REALTOR-ASSOCIATE*

Westchester:

Krásný zděný dům, 3 velké ložnice, 2 plné koupelny, garáž na 2 auta, rodinný pokoj, velký lot. Pro informaci volejte Millie, 442-0444 (mluvím česky).

Na prodej

česká restaurace v západním předměstí Chicaga. 447-6776.

ČISTÍME KOBERCE A ČALOUNĚNÝ NÁBYTEK

Volejte
přes den:

Hana: 484-3459

večer

Chris: 863-4113

Překládám do angličtiny legální doklady školní a osobní notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P.O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

WANTED TO BUY

Old Toys, Cars, Trucks, Football and Baseball Cards, Old Tins, Coffe, Tea, Tobacco, Japps Potatoo Chip Cans, Old Magazines, Cracker Jack Items, Iron Mechanical and Still BANKS, Marbles, Old Walt Disney Items, Lone Ranger, Batman, Gene Autry, Old Comic Books, Beer Steins and Glasses, Old Postcards.

Call NORM at 863-8979
or 447-7955

(312) 484-1118

marina's
BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new salon — formerly at 25th St. & Hamlin.

now at

6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

DVOUPOSCHOVÝ MODERNÍ DŮM
NA PRODEJ
ADDISON -- WOOD DALE

s veškerým komfortem, 3 velké koupelny, 20x18 rodlč. ložnice, 20x16 šatna, velké ložnice, místnost pro computer, 7x16 loft, krb, whirlpool, garáž pro dvě a půl auta, půlakrový rohový pozemek. 15 minut do Berwynu.

O další informace volejte

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

Dům o 16tl bytech, Jižní Cicero, 16 roků starý. Příjem \$ 72. 500

Kde možno koupit Hlasatel:

Austin a Čermák Rd.,
ve stánku Cicero.

Miloš Pancner,
6038 W. Čermák Rd., Cicero.

Prague Sausage,
6312 W. Čermák Rd.,
Berwyn - pouze nedělní

Redakce Hlasatele,
6426 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Fred Pancner,
6514 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Roh Oak Park a Čermák Rd.,
Berwyn - stánek.

26th a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a East Ave.,
Berwyn, stánek.

V New Yorku: Candy Store,
1437 - 1st Ave.,
New York, N. Y.

Osobní

Máme dopis pro pana Šipa.
Prosíme, aby si jej přišel
vyzvednout do redakce
Denního Hlasatele

POTŘEBUJETE

koupit, prodat, pronajmout,
hledáte či nabízíte zaměstná-
ni? Hledáte seznámení?
-Volejte přímo naše odd.
MALÝ OZNAMOVATEL-
Classifield
(312)749-1891 nebo 749-1898

HELP WANTED

HELP WANTED ASSEMBLY
Packaging and Assembly. Start
Immediately. Call (708)343-4430.
CONSTRUCTION WORK
All phases. Immediate openings. Excel-
lent pay. Call (708)343-4430.
FACTORY
Most shifts available. Start immediately.
Good pay. Call (708)343-4430.
WAREHOUSE
Work full time, no experience necessary,
good starting pay. Call (708)343-4430.
BI-LINGUAL
Advance fee required, not an employment
agency.
THEJOB LIBRARY

FACTORY POSITIONS

General Factory position available on night
shift (11:00 p. m. to 7:30 a. m.), including
material handler, table rework and
custodian. Alco, custodian needed on day
shift (7:30 a. m. to 4:00 p. m.)
Good benefits and working conditions.
Applications are being taken Monday thru
Friday 8 a. m. to 3:30 p. m.

SPECIALTY PACKAGING PRODUCTS, INC.

7400 W. Cermak Rd.
North Riverside, IL 60546
An Equal Opportunity Employer M F

Otvírá se nová restaurace
v Lisle, IL. .

Hledáme kuchařku, někoho na
pečení a také servírky.
Volejte Evu, (708) 968-3888

WANTED - BABY SITTER
Full-time, experienced baby
sitter or nanny needed near
Joliet area, for infant twins and
2 young children. Call Nancy
at (815) 485-8512.
References required.

Complete shoe repair shop in
Berwyn, suburb of Chicago.
Low rent. Retiring \$ 18,000
CALL (708)484-7763

CHILDCARE

Live in for 2 children. One year
commitment. Lake Forest loca-
tion. Must drive and speak
FLUENT English.
(312)787-2766 or
(312)861-1313

V ŠKOLE

Spytuje sa učiteľka v škole:
— Deti, koho nazývame kráľom
zvierat?
— Riaditeľa zoologickej záhrady, —
odvetí malý Johnny.

Pani Marika kričí rozčúlene na
manžela:

— Kolkokrát som ti hovorila, aby
si nefajčil v posteli? Už si zase prepá-
lil plachtu!

— Plachty ti je ľúto, ale že si ja
ničím zdravie, to ta nezaujima . . .

Archeológovia a výsledky ich výskumov

M. S. -rfe/m.

Najnovšie výskumy a archeolo-
gické objavy v Egypte otvorili
doteraz nepoznanú kapitolu zo
života pyramíd, presnejšie tých,
ktorí ju stavali. Archeológovia
objavili južne od pyramídy Gizeh
zvyšky pivovaru a pekárne, v
ktorých sa pred štyri a pol tisíc
rokmi piekol chlieb, určený na
výživu robotníkov pri stavbe py-
ramídy. Pre zaujímavosť, z tejto
oblasti pochádzajú tri najvý-
znamnejšie náhrobky, postavené
v rokoch 2650 a 2550 pred našim
letopočtom: pyramída faraóna
Cheopsa, jeho syna Chephrena a
vnuka Mycerinusa.

Sposob, akým ľudia stavali
pyramídy, je obdivuhodný. Po-
mocou kladiva robotníci opraco-
vali obrovské kamene do tvaru
kvádra a tieto potom postupne
ukladali na seba. Pri práci si
pomáhali lanom a zariadením,
ktoré by sa dalo označiť ako
kladka. Odhaduje sa, že pri
stavbe pyramídy pracovalo pribli-
žne tridsať tisíc ľudí. Pravdepo-
dobne to neboli otroci, ale egypt-
ski roľníci, ktorí si takto odrába-
li povinnosť platenia dane za
určité obdobie alebo práce pri
stavbe pyramídy bola protihodno-
tou vojenskej služby. Robotníci
sa delili do pracovných skupín a
na výsledky svojej práce boli
veľmi hrdí. Tomu nasvedčujú
rozlúštené hieroglyfy na niekto-
rých kamenných kvádroch, na-
príklad: Víťazná skupina, či
Vytrvalostná skupina.

Južne od pyramídy sa našli
rozne hlinené nádoby, ktoré mali
rovnakú, kuželovitú formu a
slúžili na pečenie chleba. Pekár-
ne a pivovary sa nachádzali
väčšinou vedľa seba. V blízkosti
pyramídy objavili archeológovia
pole s nespočetným množstvom
hrobov. Je to miesto posledného
odpočinku tých, ktorí pri stavbe
pyramídy zomreli. Napriek to-
mu, že výskum pyramíd trvá už
desaťročia, jeho výsledky sú nie-
len prekvapujúce, ale vzbudzujú
v nás obdiv k ľuďom a kultúre, o
ktorej v žiadnom prípade ešte
nemôžeme povedať, že nám je
doverne známa.

NA SÚDE

Sudca hovorí obžalovanému:
— Pretože nemáte obhájcu, som
nútený vám jedného určiť . . .
— Ja by som bol radšej, keby ste mi
obstarali niekoľko dobrých svedkov.

***

— Čo je na telefóne to najdôleži-
tejšie?
— Že nás nikto nemôže zavolať kým
hovoríme . . .

PREDVÍDAVÝ

— No, ukáž mi svoje vysvedčenie,
Vovka.
— Počkaj, ocko, najskôr si vy-
pcháť nohavice vankúšom!

Nejednomu sovětskému občanu při tom jméně běhá mráz po zádech. Dlouhé roky po jeho smrti neradi chodili okolo domu na Kačalovově ulici číslo 28, protože v nich vyvolával strašné vzpomínky. Čas hojí rány. Dnes si málokdo vzpomene při pohledu na dům na plešatého malého Gruzince, se skřipcem na nose, který je zodpovědný za popravy miliónů občanů v Stalinově období. Sousedka si vzpomíná, že vídala Beriu často chodit okolo domu, když tu ještě žil: "Každá generace má svoje hrůzy."

Jsme znovu před vzpomínaným domem, který dnes nese tabulku tuniského velvyslanectví. Kdo chce, může vstoupit. Velvyslanec Abderauf Unajes říká, že podle pověsti měly být v suterénu cely a hladomorny a dokonce tajná chodba. Některé části pod zemí by podobně použití budovy naznačovaly, ale i když tam něco bylo, po přestavbě domu všechno zmizelo. Gorbačov dnes chce, aby se národ dozvěděl plnou pravdu o slavném katovi. Články v novinách, podobně jako film Pokání srovnávají Beriu s Hitlerem. Glasnost má zaručit, že zločiny: stalinského období se nebudou opakovat.

Sergo Mikojan, syn zesnulého příslušníka stalinského vedení Anastasa Mikojana žádal v únoru v komsomolské Pravdě, aby se konečně 'budoucnost osvobodila od minulosti'. Beriovým dědictvím je představa všemocné a nekontrolované státní bezpečnosti. Pro mnohé novináře je ještě stále problematické dotýkat se těchto otázek vzhledem na dnešní KGB, zrozenou z Beriových NKVD. O beriovském teroru hovořil první Nikita Chruščov v padesátých a šedesátých letech. V jeho vzpomínkách vydaných na Západě jmenoval Beriu 'vrahem', 'bestií bez nejmenší stopy lidské slušnosti' a podobně. I když ho Chruščov tvrdě odsoudil, první oficiální vzpomínky nejsou přesné. Chruščov sám napsal: "Nechtěl jsem věřit, že by Stalin osobně mohl být za terorem, který Beria řídil. Zpočátku se strana i jednotlivci snažili svalovat všechno na Beriu. Předtím i potom to byl člověk, který všechno snesl. Pravdou však je, že ne Beria vytvořil Stalina, ale Stalin Beriu."

Za Gorbačova se začíná odhalovat plná pravda i za pomoci Serga Mikojana a jiných synů bývalých členů Stalinova politbyra. Andrej Malenkov a Sergej Chruščov předkládají v nedělní příloze Literární gazety důkazy o Stalinově vině. Mnozí historici však připomínají, že odhalit plnou pravdu o Beriovi nebude lehké, protože měl dost příležitosti ničit dokumenty a svědky mohl jednoduše zavraždit. Stalin si vybral krajana Beriu za zástupce náčelníka státní policie v letech 1938. Do konce roku však převzal Beria místo svého šéfa Nikolaje Ježova, který upadl do nemilosti a brzy ho popravili. Lidé doufali, že krvavé roky masových čistek se skončily. Opravdu se už nezatýkalo v takové míře, teror však pokračoval. Beria byl rafinovanější. Přizpůsobil se Stalinově paranoji tím, že odhaloval lidi, kteří se diktátorovi nelíbili, jako 'nepřátele lidu'. Mezitím se stal členem politbyra, jako vůbec první náčelník bezpečnosti. Po čas druhé světové války pověřil Stalin Beriu dohledem nad obranou, pak kontrolou vývoje atomové bomby. Tehdy už Beria kontroloval veřejnou a státní bezpečnost, pracovní tábory, propagandu a dopravu, jako i soukromou říši v Gruzínsku a přilehlých oblastech.

Historici považují Beriu zodpovědného též za masakr víc jak 4 tisíc polských důstojníků v Katyňském lese v dubnu r. 1940.

Podle svědků se Beria zúčastňoval osobně výslechů a vykonával vlastnoručně popravy. Chruščov ho obviňoval, že nechával na ulicích unášet nezletilá děvčata a pak je znásilňoval. Pro stranu se pak stal všemocný. Měl dokumenty o všech vládních činitelích včetně Stalina pro případ, že by je potřeboval použít proti nim. Mezi jeho oběťmi byli Leninovi spolubojovníci a vedoucí představitelé Komsomolu. Roku 1946 se Beriji bál už samotný Stalin. Zbavil ho funkce nejvyššího kata, Beria si však zachoval neoficiální kontrolu bezpečnostních orgánů a po Stalinově smrti v březnu 1953 chtěl převzít jeho dědictví. Chruščov vzpomíná, že v létě 1953 se dohodl s ostatními členy politbyra, kteří na zasedání za jeho přítomnosti odhlasovali jeho zatčení. Ozbrojení vojáci čekali už v předsíni. Odsoudili ho jako 'britského agenta'. Podle oficiálních údajů ho popravili 23. prosince 1953. Předpokládá se však, že už dlouho předtím nebyl naživu.

Redakce sovětské encyklopedie poslala krátce potom odběratelům text s heslem Beringova úžina, kterým si měli přelepit heslo o Beriovi.

Staveniště lepšího světa ...

války znamenají utrpení! "Světové sjednocení" je hnutí naprosto nezávislé. Není fedrováno žádnými vládami ani jinými organizacemi tajnými nebo veřejnými. "Světové sjednocení" nemá žádných postranních úmyslů, jeho jediným úmyslem je mírnit utrpení. Jeho karty jsou vždy a za každých okolností vyloženy na stole! Netřeba kibicovat! Jen se podívat na ten stůl!

Přirovnáme-li společnost k lidskému tělu, pak "Světové sjednocení" je antibiotikum, které vstříknuto do onoho těla (společnosti), zneškodňuje patogenní mikroby nenávisti, ziskuchtivosti a touhy po moci.

* * *

Přečtěte si nyní ještě několik dalších úryvků z XVIII. kapitoly prvního dílu Vrbových Chodských rebelií.

Huertovi dragouni začali hospodařit ve vsích chodovských po svém způsobu, jímž byli již proslulí po půli království, a jehož prvním a nejnepříjemněji pocíťovaným znakem byla naprostá neznalost rozdílů mezi mým a tvým, at' se týkala čehokoliv. A ještě huře než jinde, vedli si zde, nebo jim bylo naznačeno před odjezdem z města, že je jim dovoleno každé i nejhrubší násilí proti tvrdým a vzpurným chámům...

Takový náznak stačil soldátům, kteří byli stokrát zvlčilejší než jejich vydařený pán, aby se přičinili vydupati obraz nejdivočejšího pekla... Do každého statku bylo nakvartýrováno po dvou, po třech, i po čtyřech dragounech, před nimiž se trásl každý hřebík ve zdi i poslední došek na střeše. Prolezli každý kout, každou truhlu zpřeházeli, a jejich vojandy si braly, co se jim hodilo nebo líbilo. Svým koňům nasypávali plné žlaby nejlepšího obroku, neohlížeje se, zbude-li ještě pro dobytek hospodářův, kterému se pěníla krev při pouhém pohledu na jejich turecké hospodářství, které bylo provázeno nejrouhavějším plýtváním božím darem. Pěšiny žlutého ovsa byly nasypány o každém krmení po dvoře, takže všechna lichva od holubů a slepic až do kachen a hus měla každého dne třikrát boží hod, aniž se z toho mohla příliš radovati, neboť záhy se ukázalo, že soldáti mají tuze úzké jícny, jimiž stokrát líp sklouzalo jemné maso, než hrubá a sytá jídla chodovských sedláků... Telata, mladé ovce i vepři byli zabíjeni - a vojáci se cpali neuvěřitelně statečně, jak jistě ani bojovat nedovedli...

Krev se pěníla každému z Chodů, ale vzepřiti se nebylo možno. Zkusil to z počátku jeden nebo dva, ale se zlou se potázali. Byl zbit každý, kdo se jen hnu - zbit tak, že mohl děkovati z plna srdce Bohu, vyvázli-li z dragounských rukou ještě živ, a postavil-li se do týdne zase na nohy. Nebylo dokonce možno ani postýsknouti si sousedu nebo pokusiti se o úradu.

A nejhorší ze všeho! Huertovi dragouni vozili sebou příliš málo vojand, aby se dostalo na všechny - a i ti, kteří byli jimi opatřeni, zatoužili často po změně. Pohříchu pak nebyly chodovské selky - a tím méně děvčata - stvořeny tak škaredá, aby nevybouřila dravou chuť drsných vojáků... Pevné jejich postavy se širokými boky, s prsy tuze a dobře vyvinutými a s rozložitými rameny - kdyby už sličných tváří nebylo - to všechno bylo nejsvůdnějším pokušením, kterého voják ani nepotřebuje, aby zhřešil...

Pravda světítá, že žádná se nedívala na vetřelce přívětivě, že žádná nejevila porozumění pro jejich nestoudné námluvy - že úder pěstí do tváře, pod níž zpravidla vystříkla krev, byl odpovědí na každý smělejší pokus o přiblížení... Ale již jednomu bylo těžko se ubrániti - a prohra byla jistá, když zatoužili dva nebo tři... A tak každého dne, sotva se smrákalo, rozlehl se dědinou kvičivý ženský ryk, který neustával a přecházel až do chrapotu, jak dlouho byla zaskočená přinucena sloužiti divokému dragounskému milování jako nejhorší a nejotužilejší z vojand anebo stejně nepočestných frejrek...

Nebyl vzácností ani takový výjev, že za soumraku se hnalo návsi několik vojáků za zoufale kvičící děvčicí, aby ji popadli při dostižení za pletence vlasů a dověkli, vzpírající a bránící se, zpátky do statku, kde potom jí bylo běda až do svítání, neboť za takovou se sběhli všichni, kteří zahlédli, aby pomohli druhům a naučili ji povolnosti...

EMERALD
Buick

Navštivte Emerald Buick a požádejte o mé služby;
Pomohu vám při výběru auta, které vyhoví vaší potřebě;

JIM KNIZEK,
zástupce prodejny aut zn. Bulek

5312 W. Cermak Road   Cicero, Illinois 60650   (708) 652-5300

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Cermak Road.
2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

SLÁVA NÁRODU! Osvobození Československa

Po více než 40leté komunistické tyranii
AMERICKO-ČESKOSLOVENSKÝ KLUB -

Jan Hertl, předseda

SOKOLSKÁ JEDNOTA MIAMI -

Emilie Weicl-Růžička, starostka

ČSL. DÁMSKÝ DOBROČINNÝ KLUB -

Marie Kořínek, předsedkyně

pořádají společně na slunné Floridě v No. Miami
v sobotu a v neděli 10. a 11. března
oslavou v zahradě, od 12 hodin v poledne, spojenou
s obědy a večerami. Hudba, program
a taneční zábava.

13325 Arch Creek Road, N. Miami, FL, blíž Biscayne Blvd.

(Route 1) a 135. Street

TEL. (305) 891-9130 a (305) 895-2424

Všichni jste srdečně vítáni!

Kto včas ráno vstáva, toho Pánboh požehnáva,

S. -rfe/m.

hovorí sa, ale nie každý je nadšeným stúpencom tohto príslovia.

Všetci dobré poznáme l'udí, čo ráno vyskočia z perín a už aj sú plní života, skáču, spievajú a melú ústami, akoby ich za to platili. Tí potom o siedmej večer odpadnú a nemyslie na nič iné, než ako sa dostať do postele. Ich pravým opakom sú typy, čo ich ráno zabudí iba zúrivé vycengávanie budíka, potom sa odmátožia do kúpeľne, na každého iba vrčia a keď sa dostanú na pracovisko, tak iba pozerajú do prázdna a nedajbože sa chytiť do roboty. A keď už naozaj dačo musia predpoludním urobiť, tak to odzvdychajú a odmrml'ú, že ich radšej každý nechá na pokoji. O dvanástej však vybuchne ich činorodosť, v okamihu akoby zázrakom sa z apatických ospalcov stanú nezadržiteľní podnikavci. A večer, keď už všetci padajú od únavy, začínajú oni iba rozmýšľať, čo s načatým večerom a čo všetko by sa ešte dnes dalo stihnúť.

Vedci zistili, že na vine je hormón zvaný melatonín, produkovaný nepatrnou žľázičkou v mozgu, zvanou epifýza. Keď tento hormón, vyrábaný a vysielaný do tela vo vlnách, prenikne do krvi, zachváti človeka túžba po činoch, keď úroveň hormónu poklesne, ovládne človeka apatia a ospalosť. Čo však kontroluje a riadi nárazové vylučovanie hormónu, o tom vedeli vedci doteraz iba málo. Výskumníci lekárskej fakulty Harvardovej univerzity v Bostone odhalili nedávno dôležité ozubené koliesko vnútorných biologických hodín stavovcov. Označili si totiž jednotlivé molekuly melatonínu radioaktívnymi látkami a tak mohli sledovať ich pút' v tele od epifýzy až po konečné receptory. Pokusy sa robili v laboratóriách ako sa hovorí in vitro, čiže s mozgami obetí dopravných nehôd a podobne. Ukázalo sa, že melatonínové molekuly putujú ako poslovia z epifýzy po rovnakých chodníčkoch na jedno miesto - k takzvanému suprachiasmatickému jadru v časti mozgu zvanej hypotalamus, ktorý priamo susedí s križovatkou oboch hlavných očných nervov. Tieto pokusy potvrdili hypotézu takzvanej chronobiológie, ktorá za posledné štvrt'storočie skúma chod 'vnútorných' hodín. Táto veda vznikla na podnet Amerického úradu pre výskum vesmíru, ktorý hl'adal odpoveď na otázku, ako sa vyrovnávajú astronauti s neobvyklými prechodmi medzi dňom a nocou. Všetky výskumy potvrdzovali predpoklad, že posobením svetla možno zásadne ovplyvniť chod vnútorných hodín.

D'alším výsledkom skúmania bol poznatok, že dĺžka a intenzita svetelného ožiarenia ovplyvňuje nielen povedzme rytmus spania, ale aj celkovú náladu: ukázalo sa, že pokusné osoby reagujú na nedostatok svetla, dopadajúceho na očnú sietnicu, zachmúrenosťou, únavou, podráždenosťou a malou schopnosťou sústredenia. Takisto sa však znížila aj celková obranyschopnosť organizmu proti chorobám a stúplo nebezpečenstvo infekcie. Harvardskí vedci teraz dokázali, že receptory melatonínu sú v blízkosti očných nervov, čo zrejme vysvetl'uje mechanizmus vnímania času. Spojenie očných nervov s receptormi melatonínu v suprachiasmatickom jadre vnáša trochu svetla do zložitého systému biorytmov - toto spojenie sa vyvíja už u plodov pred narodením, dokonca u embrya dokázali vedci existenciu hotových receptorov. Tie však zrejme slúžia na prijímanie melatonínových signálov, vznikajúcich v tele matky. Toto spojenie umožňuje synchronizáciu spánkového rytmu u matky a nenarodeného dieťaťa.

Snahy o pochopenie mechanizmov biologických hodín otvárajú i cestu k účinnej terapii u l'udí, postihnutých poruchami denného rytmu a nespavosťou. Poruchy v hospodárení s melatonínom však možu podľa odborníkov viesť k celému radu ďalších najrozličnejších neuhov. Hádám najmenej hrozivou poruchou, i keď značne nepríjemnou, je vykol'ajenie životného rytmu v dosledku dlhých letov a z toho vyplývajúceho náhleho presunu do iného.

Chronický nedostatok vlastného melatonínu v tele môže však viesť k poruchám začínajúcimi mučivou nespavosťou a končiacimi ťažkými depresiami a paranoiou. Prvé pokusy liečenia podobných porúch dávkami melatonínu prebehli medzitým úspešne. Doteraz sa nezaznamenali ani nijaké škodlivé vedl'ajšie účinky. K tomu sa ponúkajú ďalšie možnosti terapie pre l'udí, pracujúcich na smeny, ktorí trpia všemožnými poruchami pre vykol'ajenie zo životného rytmu a pre slepcov, ktorí so zrakom stratili zároveň aj akýkoľvek spánkový rytmus.

PRÁZDNÝ ROK byl krátký, plný byl dlouhý: Jen podle plného se měří běh života!

PRÁZDNÝ ROK je klamný, plný je pravdivý...

Každému necht' je údělem **DOBRY NOVY ROK!**

Světový den modlitby - World Day of Prayer

Světový den modlitby se každý rok oslavuje po celém světě pod patronátem **Church Women United** - mezinárodního společenství křesťanských žen.

Text bohoslužebního pořadu byl vypracován patnácti ženami z osmi různých denominací v Československu. Téma - Lepší zítřek, spravedlnost pro všechny - se bude rozléhat ve více než 150ti zemích na všech kontinentech, kdekoli mají ženy sjednocené církve organizovanou jednotku. V době, kdy toto bylo psáno, ženy v Československu se zaníceně modlily za svobodu a spravedlnost; dnes již radostně svědčí o přítomnosti Boží v obnovené svobodě ve své vlasti i jinde.

Formát bohoslužeb se soustřed'uje na světové problémy - utiskující režimy, chudobnost, bezdomovce, nezaměstnanost a nedostatek vzdělání a zdravotní péče. Ve svých modlitbách vyjadřují ženy naději, že křesťané v každé zemi budou příkladem svými slovy, svým životem a svou službou druhým, podle učení Ježíše Krista.

Světový den modlitby, plánovaný na den 2. března - týden po návštěvě prezidenta Václava Havla v USA - zdůrazňuje Havlovu křesťanskou filozofii a jeho naději, že rekonstrukce Evropy bude znamenat společnost, v níž lidé budou žít v lidské důstojnosti a shodě, ve svobodě a spravedlnosti, bez zasahování do práv a životního prostoru jedni druhým.

V Hot Springs v Arkansasu se bude oslavovat Světový den modlitby ve First United Methodist Church pod vedením paní Heleny Procházkové, členky St. John's Church, Rose Holub, Češka druhé generace, dříve rezidentka Chicaga, ponese tradiční české symboly přivítání a pohostinnosti - chléb a sůl. Patnáct účastnic postupu bohoslužeb bude oblečeno v krojích, reprezentujících různé země.

Helen Procházka, Hot Springs, AR.

Uplynul rok

ROK neznamená nic, když ho jen tak prožijeme znamená mnoho, když ho využijeme.

ROK neznamená nic, když ho žijeme povrchně, ale mnoho, když ho prožijeme uvážlivě.

ROK znamenal mnoho, když jsme ho žili cele, využili ho a opravdově se snažili.

ROK nebyl nic a při veškeré radosti byl mrtvý, jestliže nám vnitřně neposkytl nic nového.

ROK znamenal mnoho, byl bohatý i přes utrpení, jež nás stihlo.